

Alkoholrelaterade frågor i de nationella SOM-undersökningarna 1986-2016

Lennart Weibull, Sören Holmberg, David Karlsson och Sofia Arkhede [SOM-rapport nr 2017:41]

Alkoholfrågor i SOM-undersökningarna 1986-2016

Frågor kring alkohol har på olika sätt funnits med i SOM-undersökningarna sedan starten 1986. Sparsamt i början, men i allt större omfattning under 2000-talet. I de äldsta undersökningarna fick svarspersonerna bedöma i vilken utsträckning alkohol var ett samhällsproblem, i början av 1990-talet inkluderades frågor om alkoholvanor ibland annat i syfte att belysa olika livsstilar. Något senare byggdes undersökningarna ut med specificerade frågor om inställningen till olika alkoholpolitiska åtgärder.

Bakom den fokuseringen på frågor kring alkohol låg en serie forskningsprojekt initierade av främst Lennart Weibull i samverkan med Sören Holmberg, båda professorer verksamma vid SOM-institutet.

Projekt nummer ett – Svensk alkoholopinion – startades år 2005 med finansiell uppbackning av Systembolagets råd för alkoholforskning. Fokus låg på att studera svenska folkets opinionsstöd för olika restriktioner när det gäller konsumtion av alkohol (t ex inställning till skattenivån på alkohol och till förbudet mot att sälja alkohol i livsmedelsbutiker). Bakgrunden till frågorna var den dåvarande debatten om privatimporten av alkohol som en följd av det svenska EU-medlemskapet. Det ställdes därför även frågor om i vilken omfattning svarspersonerna handlat alkohol utomlands.

På grundval av vad som framkom i detta första projekt utvecklades en förklaringsmodell med fokus på vad som bestämmer människors åsikter i alkoholfrågor, med ett successivt utvidgat antal förklaringsfaktorer. I det andra projektet studerades särskilt förhållandet mellan livsstil och alkoholvanor, där svarspersonerna även fick ange sina vanor för olika typer av alkohol. I samband med det genomfördes även en del metodanalyser. I ett tredje projekt låg tyngdpunkten på problemupplevelsens och berördhetens roll med bland annat frågor om synen på alkoholens effekter på individer, grupper och samhälle.

En följd av den successiva utvecklingen av projektet är att den teoretiska förklaringsmodellen har blivit alltmer komplex. I de senaste årens undersökningar har vi därför försökt att inkludera och mäta allt från sociala omständighetsvariabler, över alkoholvanor, kunskaper, konsekvensbedömningar och alkoholideologi till politiska variabler som vänster-högerpositionering och partisympatier.

I det tredje projektet som startade 2013 gick docent David Karlsson, Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet, in som medsökande. Sedan 2017 har han övertagit huvudansvaret för ett fjärde fördjupande projekt, där Holmberg och Weibull samtidigt kvarstår som seniorforskare.

På de följande sidorna redovisas resultaten för alla alkoholrelaterade enkätfrågor som ingått i SOM-undersökningarna sedan 1986. Redovisningen omfattar marginalfördelningar för samtliga svarande, nedbrutna resultat för viktiga sociala och politiska grupper och i de flesta fall redogörelser för hur resultaten förändrats över tid. Flertalet av de frågor som ställdes före 2005 har ingått i andra projekt, exempelvis projekt om det svenska EU-medlemskapets konsekvenser. Även frågorna om oro för ökad alkoholkonsumtion har ställts av andra forskare men har inkluderats, då de bidrar till att fördjupa vår kunskap om svenskarnas syn på alkohol. Biträdande undersökningsledare Sofia Arkhede, SOM-institutet, har haft ansvaret att ta fram tabellmaterialet.

Kommentarer och analyser av resultaten återfinns i kapitelsamlingen *Svensk alkoholopinion*, som innehåller alla kapitel i de nationella SOM-böckerna som Lennart Weibull, Sören Holmberg och David Karlsson författat. Den finns publicerad på nätet som en temarapport från SOM-institutet. På SOM-institutets hemsida ligger dessutom frågeformulär och kodböcker från samtliga undersökningsår.

Göteborg i december 2017

Sören Holmberg
Seniorprofessor, statsvetenskap

Lennart Weibull
Seniorprofessor, SOM-institutet

SOM-institutet

SOM-institutet vid Göteborgs universitet grundades år 1986 med syftet att genomföra frågeundersökningar och arrangera seminarier inom ämnesområdet Samhälle, Opinion och Massmedia. Institutet drivs i samarbete mellan Institutionen för journalistik, medier och kommunikation (JMG) och Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet.

Varje år svarar mellan 10 000 och 20 000 svenskar på SOM-institutets frågor som rör allt från politik och massmedier till ämnen som livsstil, hälsa och fritidsvanor.

Den nationella SOM-undersökningen är den mest omfattande undersökningen och har genomförts varje höst sedan 1986 med ett slumpmässigt urval personer boende i Sverige. Från och med 2008 års undersökning är åldersintervallet 16–85 år. Mätningarna genomförs som flera delundersökningar med olika inriktningar. 2014 hade varje delundersökning ett urval om 3 400 personer.

De återkommande huvudfrågorna i de nationella SOM-undersökningarna gäller politiskt beteende, medievanor och livsstil samt attityder till massmedier, politik och offentlig service. Dessutom ställs regelbundet frågor om energi, miljö, hälsa och kultur.

Om denna rapport

Den här tabellrapporten redovisar utfallet av samtliga frågor som ställts inom området alkoholvanor och alkoholopinion. Fram till 2004 rör det sig huvudsakligen av enstaka frågor, men därefter är det frågor som ställts inom ramen för tre olika projekt om alkoholopinionen i Sverige. För samtliga tabeller redovisas utfallet mot ett antal bakgrundsfaktorer. Bakgrundsvariablerna specificeras i det följande:

Ålder: Ålder i fyra åldersgrupper: "16–29 år"; "30–49 år"; "50–64 år"; "65–85 år". Baseras på svars- och registerdata.

Kön: Kön: "Kvinna" och "Man". Baseras på svarsdata kompletterande med och registerdata.

Utbildning: En tredelad variabel där "Låg" = ej fullgjord obligatorisk skola, grundskola eller motsvarande, "Medel" = Gymnasium, Folkhögskola, Eftergymnasial utbildning, men ej Studier på eller examen från högskola/universitet, "Hög" = Studier på eller examen från högskola/universitet.

Stad-land: Baseras på frågan "I vilken typ av område bor du?" med de fyra alternativen "Ren landsbygd"; "Mindre tätort"; "Stad/större tätort" och "Stockholm/Göteborg/Malmö".

Uppväxt: Baseras på frågan "Var någonstans har du ... huvudsakligen vuxit upp?". En tvådelad variabel: "Uppväxt i Sverige" = Ren landsbygd i Sverige; Mindre tätort i Sverige; Stad eller större tätort i Sverige samt Stockholm, Göteborg eller Malmö och "Uppväxt utanför Sverige" = Annat land i Norden, Annat land i Europa och Land utanför Europa.

Subjektiv klass: Baseras på frågan "Hur skulle du beskriva ditt nuvarande hem?" med alternativen "Arbetarhem", "Jordbrukarhem", "Tjänstemannahem" (vilket även "Högre tjänstemannahem" ingår) och "Företagarhem".

Vänster-höger: Baseras på frågan "Man talar ibland om att politiska åsikter kan placeras in på en vänster-högerskala. Var skulle du placera dig själv på en sådan skala?". Svaren gavs på en skala från 1 (klart till vänster) till 5 (klart till höger), och här redovisas resultat för kategorierna "Klart/något vänster" = 1–2; "Varken vänster eller höger" = 3; "Klart/något höger" = 4–5.

Partisymptati: Baseras på frågan "Vilket parti tycker du bäst om idag?": "Vänsterpartiet", "Socialdemokraterna", "Miljöpartiet", "Centerpartiet", "Liberalerna" (tidigare Folkpartiet), "Kristdemokraterna", "Moderaterna" och "Sverigedemokraterna". För de partier som har få sympatisörer är resultaten osäkra och redovisas som regel inte.

Dryckesvanor: Baseras på frågan "Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande: Druckit sprit/vin/starköl". Frågan hade sju svarsalternativ. Här redovisas tre kategorier: "Nykterister" = Ingen gång; "Sporadiska" = Någon gång under de senaste 12 månaderna, Någon gång i halvåret, Någon gång i kvartalet eller Någon gång i månaden; "Regelbundna" = Någon gång i veckan eller Flera gånger i veckan. Vissa undersökningsår har frågan om alkoholvanor avsett olika typer drycker. I dessa fall har vanorna för de olika alkoholdryckerna lagts samman till ett samlat mått på frekvensen i alkoholvanorna enligt ovan.

Avrundningsprinciper

I samtliga tidsserier tillämpas framgent avrundningsprincipen smallest relative error (SRE) där det värde som ger minst relativt avrundningsfel avrundas till närmsta heltal åt det håll som krävs för att komma ett steg närmare totalsumman 100 procentenheter.

Bortkodningsprinciper

I huvudsak finns det tre bortfalls-koder (missing-koder) i SOM-institutets datamängder: 97, 98 och 99. Här har beslut fattats om vilka principer som ska gälla för varje tidsserie efter noggranna överväganden. Vilka som inkluderas eller kodas bort påverkar procentbasen och därmed skattningarna. I regel har beslut fattats i den riktning att personer har kodats bort vilket innebär färre personer i procentbasen och därmed potentiellt högre skattningar. Förändrade bortkodningsprinciper har framförallt tillämpats på frågor som ingått i frågebatterier. Exempel på skattningar som påverkats är partimedlemskap, föreningsmedlemskap och medlemskap i religiöst samfund. I samtliga fall leder de nya bortkodningsprinciperna något högre skattningar.

Vad redovisas?

I föreliggande rapport redovisas samtliga frågor som ingått i alkoholprojektet. Samtliga frågor redovisas nedbrutet på bakgrundsfaktorer. Frågor som ställts vid minst tre tillfällen redovisas i en figur. I figurerna redovisas kurvorna enbart i streckad form för de år där en fråga inte ställts.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Tabell 1	Viktigaste samhällsproblem, alkohol/missbruk, 1987–2016	5
Tabell 2	Risker för det svenska folkets liv och hälsa: alkohol, 1994–2009	6
Tabell 3	Andel som anser att alkohol utgör en stor risk för det svenska folkets liv och hälsa, 1994 och 2009	8
Tabell 4	Risker för ens eget liv och hälsa: alkohol, 1994, 1999	10
Tabell 5	Andel som anser att alkohol utgör en stor risk för eget liv och hälsa, 1994, 1999	11
Tabell 6	Oroande inför framtid: Ökad alkoholkonsumtion, 2004–2016	13
Tabell 7	Andel mycket eller ganska oroade över ökad alkoholkonsumtion, 2004–2016	15
Tabell 8	Förslag: Sänka skatten på alkohol, 2004–2016	20
Tabell 9	Andel mycket/ganska bra förslag att sänka skatten på alkohol, 2004–2016	22
Tabell 10	Förslag: Höja skatten på alkohol, 2010–2016	24
Tabell 11	Andel mycket/ganska bra förslag att höja skatten på alkohol, 2010–2016	26
Tabell 12	Förslag: Tillåta försäljning av starköl, vin och sprit i livsmedelsbutiker, 2001–2016	28
Tabell 13	Andel mycket/ganska bra förslag att tillåta försäljning av starköl, vin och sprit i livsmedelsbutiker, ...	30
Tabell 14	Förslag: Införa hårdare krav för att få servera alkohol på restaurang/bar/pub, 2005, 2015–2016	32
Tabell 15	Andel mycket/ganska bra förslag att införa hårdare krav för att få servera alkohol på restaurang bar/pub, 2005, 2015–2016	34
Tabell 16	Förbjuda reklam för vin och starköl i dagspressen, 2015	36
Tabell 17	Förslag: Vidta åtgärder som gör det svårare för ungdomar att skaffa sig alkohol, 2005	38
Tabell 18	Förslag: Utöka den svenska gränskontrollen för att förhindra smuggling av alkohol, 2005	40
Tabell 19	Intresse för alkoholpolitik, 2006	42
Tabell 20	Vem har huvudansvaret för alkoholkonsumtionen?, 2015–2016	44
Tabell 21	Andel som anser att det måste finnas tydliga samhälleliga restriktioner när det gäller människors alkoholkonsumtion, 2015–2016	45
Tabell 22	Vad har EU-medlemskapet inneburit för Sverige: alkoholpolitiken, 2005–2011	47
Tabell 23	Andel som anser att EU-medlemskapet har inneburit en stor eller viss förbättring för alkoholpolitiken i Sverige, 2005–2011	49
Tabell 24	Hur påverkar EU-medlemskapet alkoholpolitiken i Sverige, 2012 och 2014	51
Tabell 25	Andel som anser att EU-medlemskapet har påverkat alkoholpolitiken i Sverige positivt, 2012 och 2014	52
Tabell 26	Beslut om alkoholpolitik bör fattas på nationell eller på EU-nivå? 2005	54
Tabell 27	Förtroende för Systembolaget, 2001–2015	56
Tabell 28	Andel mycket/ganska stort förtroende för Systembolaget, 2001–2015	58
Tabell 29	Anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger: <i>för dig personligen</i> , 2015–2016	63
Tabell 30	Andel som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger: <i>för dig personligen</i> , 2015–2016	64
Tabell 31	Anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger: <i>för samhället</i> , 2015–2016	66
Tabell 32	Andel som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger: <i>för samhället</i> , 2015–2016	67
Tabell 33	Problem med alkoholkonsumtion, 2014	69
Tabell 34	Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet <i>för dig själv och dina närmaste</i> , 2014	70
Tabell 35	Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet <i>i den kommun där du bor</i> , 2014	72

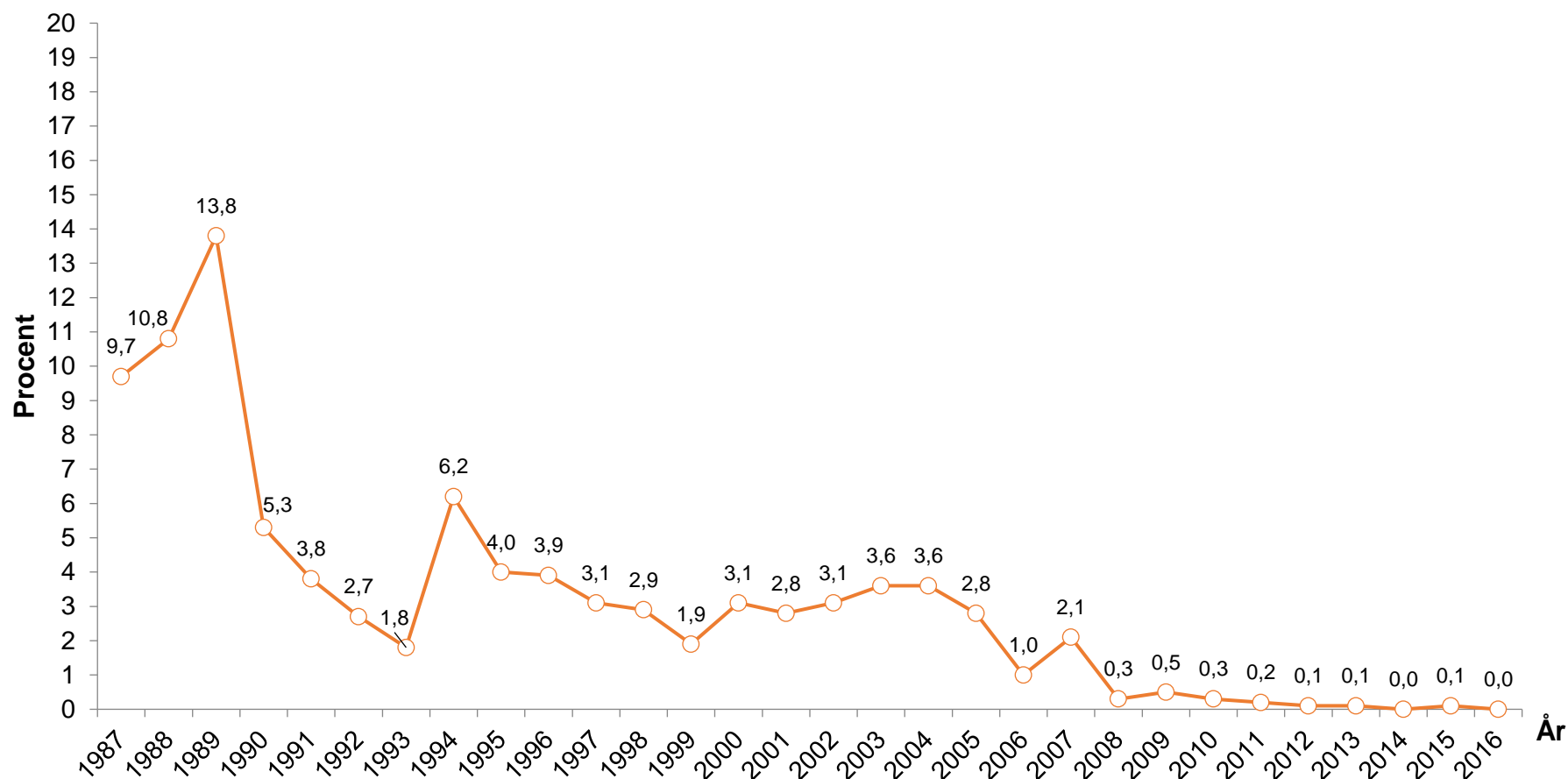
Tabell 36	Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet i Sverige, ... 74
Tabell 37	Alkoholens betydelse för samhällsproblem i Sverige, 2015 76
Tabell 39	Alkoholens betydelse för samhällsproblem: <i>ohälsa</i> , 2015 79
Tabell 40	Alkoholens betydelse för samhällsproblem: <i>våld i nära relationer</i> , 2015 81
Tabell 41	Vilken betydelse har alkohol för våldet i samhället? 1995, 2000 och 2004 83
Tabell 42	Vilken betydelse har alkohol för våldet i samhället? Andel mycket stor betydelse, 1995, 2000 och 2004 85
Tabell 43	"Alkohol är ett av våra största samhällsproblem", 2006 87
Tabell 44	"Personer som dricker sprit/vin/starköl varje dag har alkoholproblem", 2006 89
Tabell 45	I vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning: <i>kör onykter i trafiken</i> , 2000 91
Tabell 46	I vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning: <i>dricker hembränt</i> , 2000 93
Tabell 47	Senaste 12 månaderna: druckit sprit/vin/starköl, 1992–2016..... 98
Tabell 48	Senaste 12 månaderna: druckit sprit/vin/starköl minst en gång i veckan, 1992–2016 100
Tabell 49	Senaste 12 månaderna: druckit dig berusad, 2009–2016 102
Tabell 50	Senaste 12 månaderna: druckit dig berusad någon gång i månaden, 2009–2016 104
Tabell 51	Senaste 12 månaderna: storhandlat alkohol utomlands, 2005–2016..... 106
Tabell 52	Senaste 12 månaderna: storhandlat alkohol utomlands någon gång senaste 12 månaderna 2005–2016 108
Tabell 53	Senaste 12 månaderna: handlat alkohol utomlands, 2011 110
Tabell 54	Senaste 12 månaderna: handlat på Systembolaget, 2004–2005 112
Tabell 55	Senaste 12 månaderna: handlat på Systembolaget minst en gång i veckan, 2004–2005 113

RISKER OCH ORO

Figur 1 Viktigaste samhällsproblem i Sverige: "alkohol/droger" och "alkohol", 1987–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Vilken eller vilka frågor eller samhällsproblem tycker du är viktigast i Sverige idag?'. Tabellen redovisar andelen som angivit alkohol som det viktigaste samhällsproblemet/samhällsfrågan. År 2011 ändrades kodschemat. 1987-2011 var kategorin "Alkohol/droger". Från och med 2010 kodas svar till kategorin "Alkohol". Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan och angivit minst ett samhällsproblem. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 1987–2016.

Tabell 1 Viktigaste samhällsproblem, alkohol/missbruk, 1987–2016 (procent)

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	9,7	10,8	13,8	5,3	3,8	2,7	1,8	6,2	4,0	3,9	3,1	2,9	1,9	3,1	2,8	3,1	3,6	3,6	2,8	1,0	2,1	0,3	0,5	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0

Kommentar: Frågan lyder: 'Vilken eller vilka frågor eller samhällsproblem tycker du är viktigast i Sverige idag?'. Tabellen redovisar andelen som angivit alkohol som det viktigaste samhällsproblemet/samhällsfrågan. År 2011 ändrades kodschemat. 1987-2010 var kategorin "Alkohol/droger". Från och med 2010 kodas svar upp till kategorin "Alkohol". Kategorin "Droger" står för mellan 0,1–0,6 procent av samhällsproblemen som nämns åren 2011–2016. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan och angivit minst ett samhällsproblem.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1987–2016.

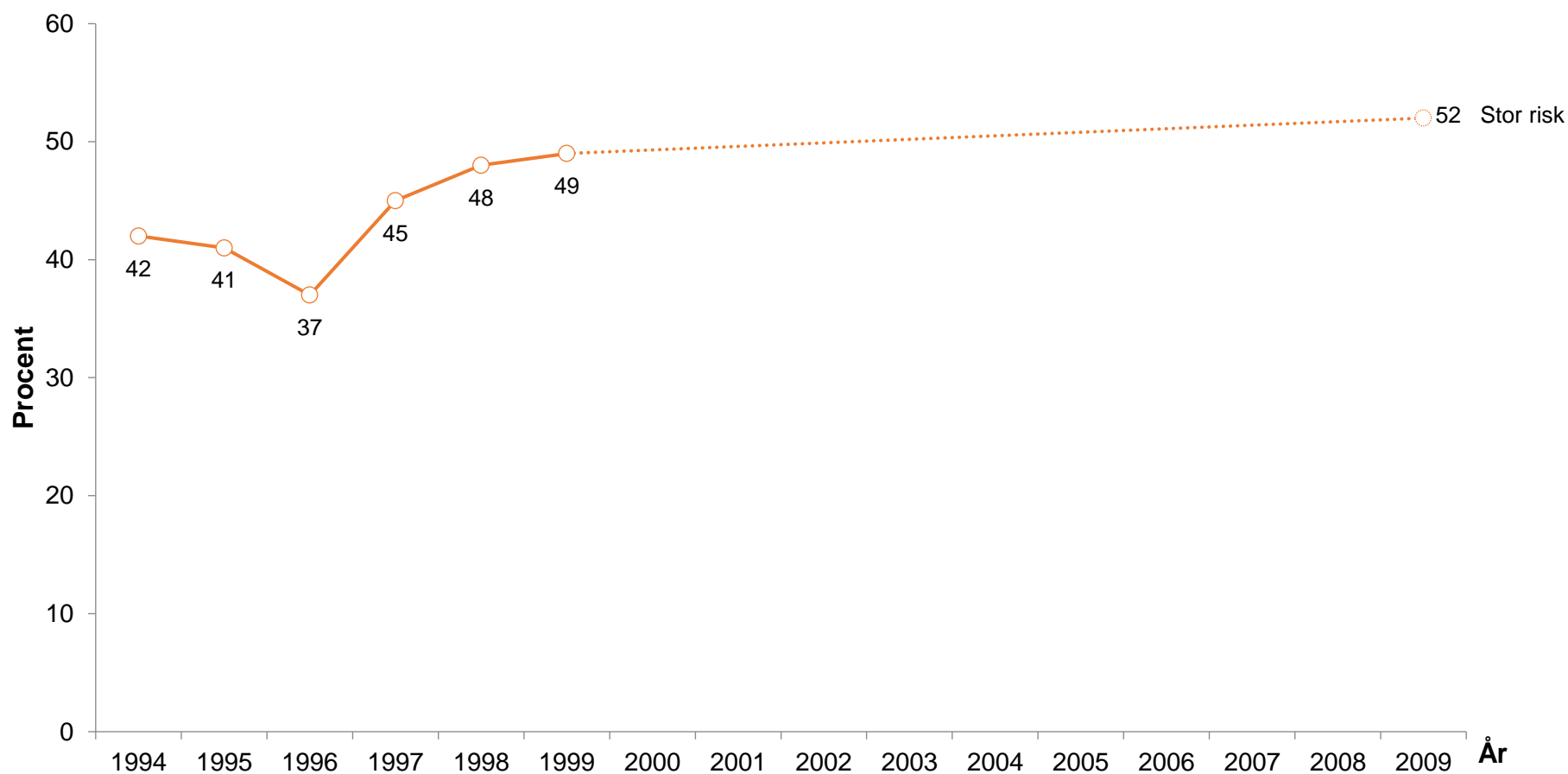
Tabell 2 Risker för det svenska folkets liv och hälsa: alkohol, 1994–2009 (procent)

	Mycket liten risk										Mycket stor risk		Summa	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	8–10		
1994	1	1	2	4	5	15	9	14	18	10	21	49	100	1 662
1995	1	0	1	3	3	14	10	15	16	10	27	53	100	1 724
1996	1	1	3	5	4	15	11	13	15	9	23	47	100	1 716
1997	1	1	2	4	5	16	12	14	16	8	21	45	100	1 664
1998	1	1	2	5	4	15	11	13	15	8	25	48	100	1 752
1999	2	0	2	5	5	16	9	12	15	8	26	49	100	1 706
2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	0	1	1	3	3	12	11	17	21	10	21	52	100	1 608

Kommentar: Frågan lyder: 'Om Du ser till Sverige idag, vad anser du om följande risker för det svenska folkets liv och hälsa?' Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1994–2009.

Figur 2 Andel som anser att alkohol utgör en stor risk för det svenska folkets liv och hälsa, 1994–2009 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Om Du ser till Sverige idag, vad anser du om följande risker för det svenska folkets liv och hälsa?'. Figuren redovisar andelen som svarat 8, 9 eller 10 på skalan som går från 0 'Mycket liten risk' till 10 'Mycket stor risk'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1994–2009.

Tabell 3 Andel som anser att alkohol utgör en stor risk för det svenska folkets liv och hälsa, 1994–2009 (procent)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Samtliga	42	41	37	45	48	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52
Antal svar	1 662	1 724	1 716	1 664	1 752	1 706	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 608
16–29 år	43	43	38	37	34	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41
30–49 år	43	43	42	40	42	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44
50–64 år	46	41	38	44	58	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58
65–85 år	34	33	32	62	69	61	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67
Kvinna	42	42	39	52	54	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	58
Man	43	39	38	37	43	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
Låg utbildning	36	38	34	50	62	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	65
Medel utbildning	42	40	39	39	41	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49
Hög utbildning	48	48	44	42	44	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49
Bor i ren landsbygd	38	39	36	46	48	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56
Bor i mindre tätort	41	40	37	45	54	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54
Bor i stad/större tätort	43	43	43	43	50	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	47	42	36	37	43	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
Uppväxt i Sverige	41	42	38	43	48	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51
Uppväxt utanför Sverige	50	32	39	55	60	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60

Kommentar: Frågan lyder: 'Om Du ser till Sverige idag, vad anser du om följande risker för det svenska folkets liv och hälsa?'. Tabellen redovisar andelen som svarat 8, 9 eller 10 på skalan som går från 0 'Mycket liten risk' till 10 'Mycket stor risk'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1994–2009.

forts. Andel som anser att alkohol utgör en stor risk för det svenska folkets liv och hälsa, 1994–2009 (procent)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
<i>Subjektiv klass</i>																
Arbetarhem	37	39	38	45	51	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53
Jordbrukarhem	30	23	38	64	58	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56
Tjänstemannahem	45	46	41	40	45	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53
Företagarhem	47	39	37	48	49	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44
<i>Ideologisk placering</i>																
Klart/något vänster	39	45	44	49	47	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
Varken vänster eller höger	45	37	34	47	53	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54
Klart/något höger	42	41	37	36	44	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44
<i>Partisympati</i>																
Vänsterpartiet	41	46	41	51	-	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61
Socialdemokraterna	40	39	41	46	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60
Miljöpartiet	42	41	37	37	-	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44
Centerpartiet	44	44	35	52	-	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54
Liberalerna	40	43	33	52	-	58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52
Kristdemokraterna	47	39	42	60	-	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71
Moderaterna	55	43	43	41	-	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46
<i>Dryckesvanor</i>																
Nykterister	36	28	35	72	83	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sporadiska	44	44	39	45	48	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Regelbundna	41	43	38	28	31	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 1994–2009.

Tabell 4 Risker för eget liv och hälsa: alkohol, 1994 och 1999 (procent)

	Mycket liten risk										Mycket stor risk	Summa	Stor risk 8-10	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1994	37	13	12	7	4	9	2	3	3	2	8	100	13	1 644
1999	45	13	12	7	3	8	2	2	2	1	5	100	6	1 701

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad anser du om följande risker för ditt eget liv och hälsa?' Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1994 och 1999.

Tabell 5 Andel som anser att alkohol utgör en stor risk för eget liv och hälsa, 1994 och 1999 (procent)

	1994	1999
Samtliga	8	8
Antal svar	1 644	1 701
16–29 år	8	5
30–49 år	6	6
50–64 år	6	8
65–85 år	11	16
Kvinna	6	8
Man	8	7
Låg utbildning	7	12
Medel utbildning	7	6
Hög utbildning	6	6
Bor i ren landsbygd	8	9
Bor i mindre tätort	6	8
Bor i stad/större tätort	8	7
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	9	9
Uppväxt i Sverige	8	7
Uppväxt utanför Sverige	8	15

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad anser du om följande risker för ditt eget liv och hälsa?'. Tabellen redovisar andelen som svarat 8, 9 eller 10 på skalan som går från 1 'Mycket liten risk' till 10 'Mycket stor risk'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 1994 och 1999.

forts. Andel som anser att alkohol utgör en stor risk för eget liv och hälsa, 1994 och 1999 (procent)

	1994	1999
<i>Subjektiv klass</i>		
Arbetarhem	7	10
Jordbrukarhem	10	19
Tjänstemannahem	6	5
Företagarhem	5	8
<i>Ideologisk placering</i>		
Klart/något vänster	9	6
Varken vänster eller höger	8	9
Klart/något höger	6	9
<i>Partisynpati</i>		
Vänsterpartiet	8	4
Socialdemokraterna	7	9
Miljöpartiet	7	6
Centerpartiet	7	11
Liberalerna	6	8
Kristdemokraterna	8	8
Moderaterna	7	11
Sverigedemokraterna	-	-
<i>Dryckesvanor</i>		
Nykterister	7	13
Sporadiska	7	7
Regelbundna	9	6

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 1994 och 1999.

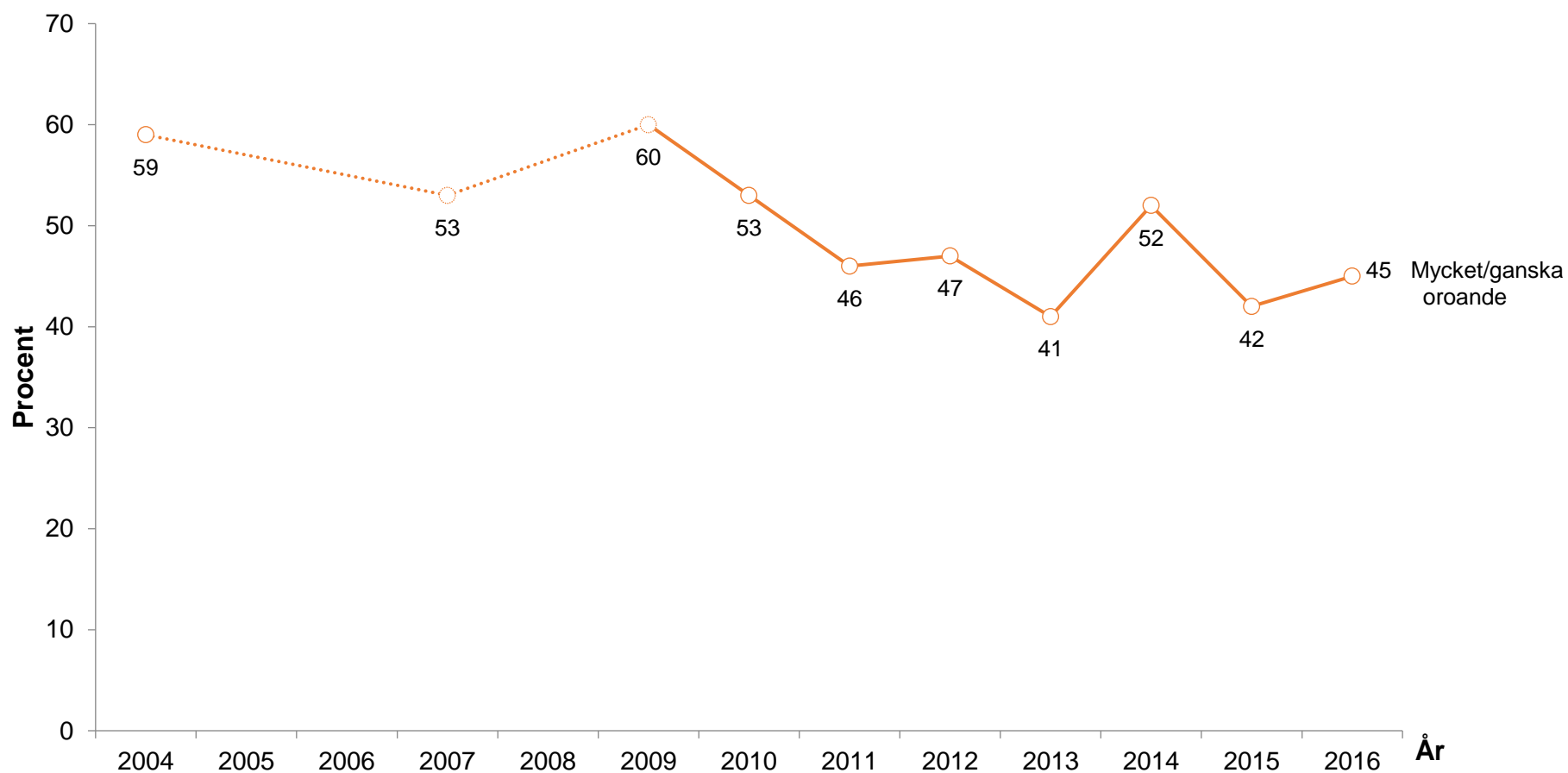
Tabell 6 Oroande inför framtid: Ökad alkoholkonsumtion, 2004–2016 (procent)

	Mycket oroande	Ganska oroande	Inte särskilt oroande	Inte alls oroande	Summa	Mycket/ganska oroande	Antal svar
2004	23	36	36	5	100	59	1 699
2005	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-
2007	18	35	41	6	100	53	1 604
2008	-	-	-	-	-	-	-
2009	24	36	34	6	100	60	1 613
2010	19	34	40	7	100	53	1 645
2011	15	31	46	8	100	46	1 541
2012	16	31	44	9	100	47	2 990
2013	13	28	50	9	100	41	1 587
2014	18	34	41	7	100	59	1 647
2015	11	31	49	9	100	53	1 608
2016	15	30	43	12	100	60	1 508

Kommentar: Frågan lyder: 'Om Du ser till läget i dag, vad upplever Du själv som mest oroande inför framtiden?' Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

Figur 3 Andel mycket/ganska oroade över ökad alkoholkonsumtion, 2004–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Om Du ser till läget i dag, vad upplever Du själv som mest oroande inför framtiden?'. Figuren redovisar andelen som uppgivit att de är mycket eller ganska oroade. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

Tabell 7 Andel mycket eller ganska oroad över ökad alkoholkonsumtion, 2004–2016 (procent)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	59	-	-	53	-	60	53	46	47	41	52	42	45
Antal svar	1 699	-	-	1 604	-	1 613	1 645	1 541	2 990	1 587	1 647	1 608	1 508
16–29 år	48	-	-	46	-	43	37	33	38	37	36	35	42
30–49 år	49	-	-	43	-	51	41	36	39	34	40	33	35
50–64 år	63	-	-	54	-	63	57	51	47	39	55	40	44
65–85 år	79	-	-	73	-	81	74	60	60	52	68	56	57
Kvinna	67	-	-	59	-	65	62	55	54	48	60	51	50
Man	52	-	-	46	-	55	44	37	40	33	43	34	39
Låg utbildning	68	-	-	66	-	78	66	60	58	48	71	57	62
Medel utbildning	57	-	-	52	-	55	52	45	44	42	52	42	45
Hög utbildning	55	-	-	46	-	56	48	41	43	37	43	36	40
Bor i ren landsbygd	59	-	-	52	-	64	56	50	48	42	52	42	51
Bor i mindre tätort	61	-	-	56	-	61	56	48	48	46	58	47	43
Bor i stad/större tätort	59	-	-	54	-	62	54	45	47	40	52	43	45
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	59	-	-	45	-	52	46	41	42	36	44	34	44
Uppväxt i Sverige	59	-	-	52	-	61	53	46	46	40	51	41	43
Uppväxt utanför Sverige	67	-	-	64	-	57	56	46	54	49	60	52	56

Kommentar: Frågan lyder: 'Om Du ser till läget i dag, vad upplever Du själv som mest oroande inför framtiden?'. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att de är mycket eller ganska oroad. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

forts. Andel mycket eller ganska oroad över ökad alkoholkonsumtion, 2004–2016 (procent)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>													
Arbetarhem	59	-	-	55	-	61	55	52	51	45	59	46	49
Jordbrukarhem	63	-	-	60	-	59	65	59	56	50	53	67	59
Tjänstemannahem	58	-	-	51	-	58	51	43	41	36	46	38	40
Företagarhem	60	-	-	51	-	62	54	37	43	39	49	34	42
<i>Ideologisk placering</i>													
Klart/något vänster	64	-	-	57	-	69	59	56	52	45	58	48	48
Varken vänster eller höger	59	-	-	56	-	62	56	45	48	47	56	48	51
Klart/något höger	55	-	-	48	-	51	47	39	40	31	43	33	38
<i>Partisynpati</i>													
Vänsterpartiet	56	-	-	51	-	69	62	54	50	51	55	42	50
Socialdemokraterna	63	-	-	57	-	67	63	54	54	48	65	56	54
Miljöpartiet	62	-	-	57	-	69	53	55	46	37	49	39	41
Centerpartiet	72	-	-	62	-	61	59	44	54	45	50	42	43
Liberalerna	56	-	-	45	-	58	54	40	46	34	44	36	26
Kristdemokraterna	75	-	-	59	-	76	64	78	68	61	66	48	63
Moderaterna	51	-	-	42	-	52	45	33	37	34	40	32	37
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	44	34	37	40	34	49	33	36
<i>Dryckesvanor</i>													
Nykterister	82	-	-	74	-	78	56	68	70	51	78	64	69
Sporadiska	57	-	-	56	-	56	52	48	46	33	53	44	47
Regelbundna	52	-	-	42	-	51	49	38	35	30	42	33	35

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

ÅSIKTER OM ALKOHOLPOLITIK

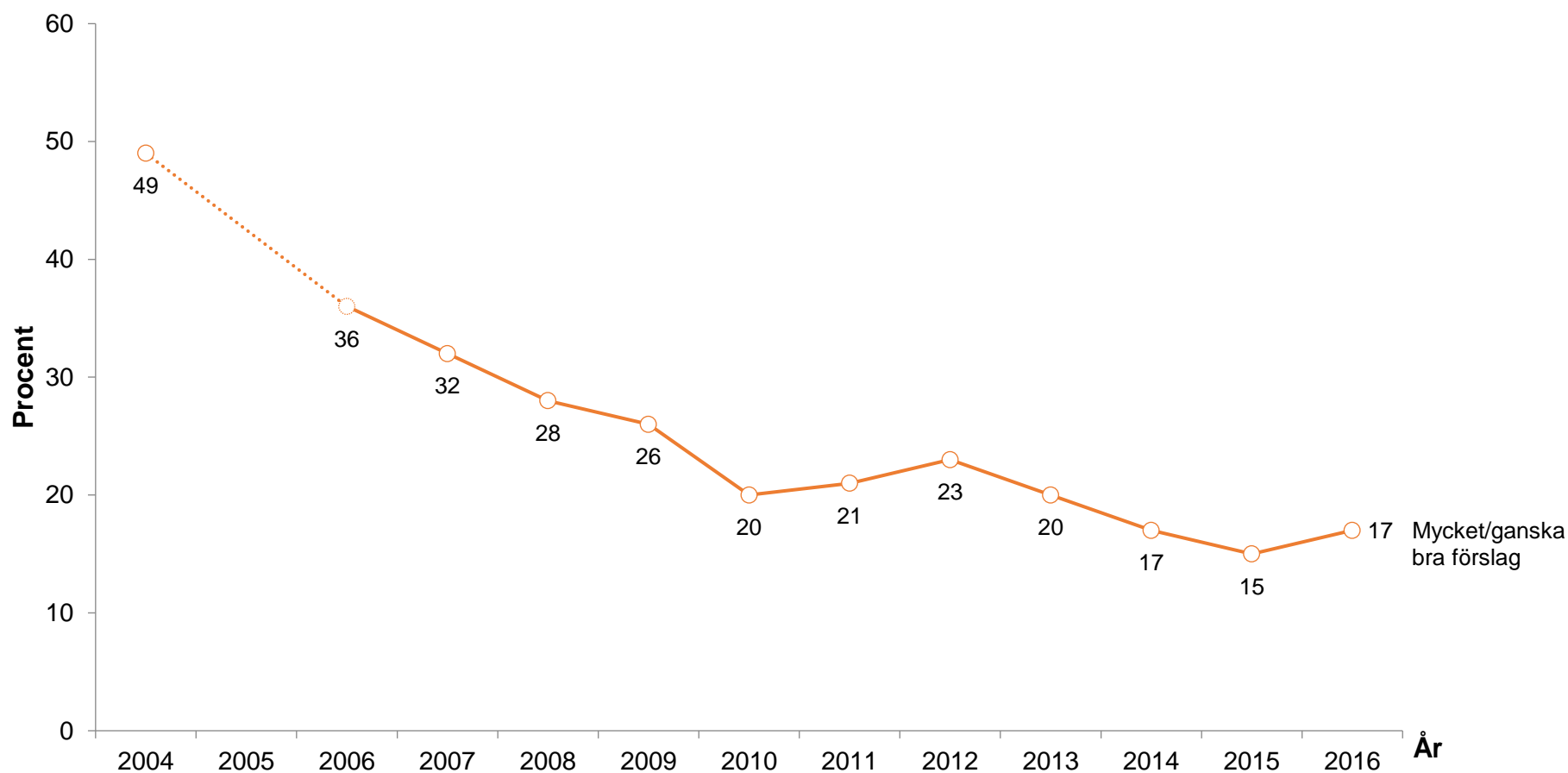
Tabell 8 Förslag: Sänka skatten på alkohol, 2004–2016 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
2004	23	26	25	13	13	100	49	3417
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	12	24	29	19	16	100	36	1555
2007	11	21	29	22	17	100	32	1589
2008	9	19	32	22	18	100	28	1536
2009	11	15	31	22	21	100	26	1601
2010	7	13	33	23	24	100	20	1624
2011	8	13	34	23	22	100	21	1527
2012	8	15	35	22	20	100	23	1506
2013	8	12	31	26	23	100	20	1576
2014	6	11	27	27	29	100	17	1688
2015	6	9	27	30	28	100	15	1594
2016	7	10	26	27	30	100	17	1621

Kommentar: Frågan lyder: 2004, 2006-2013: 'Nedan finns ett antal förslag som har förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?' 2005: 'Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska alkoholdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?' Fr.o.m 2016: 'Vilken är din åsikt om följande förslag?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

Figur 4 Andel mycket/ganska bra förslag att sänka skatten på alkohol, 2004–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 2004, 2006–2013: 'Nedan finns ett antal förslag som har förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?' 2005: 'Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska alkoholdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?' Fr.o.m 2016: 'Vilken är din åsikt om följande förslag?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. Figuren redovisar andelen som uppgivit att det är ett mycket eller ganska bra förslag. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

Tabell 9 Andel mycket/ganska bra förslag att sänka skatten på alkohol, 2004–2016 (procent)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	49	-	36	32	28	26	20	21	23	20	17	15	17
Antal svar	3 417	-	1 555	1 589	1 536	1 601	1 624	1 527	1 506	1 576	1 688	1 594	1 621
16–29 år	52	-	42	36	37	41	27	27	26	28	19	23	23
30–49 år	49	-	34	34	28	27	20	20	25	20	15	15	18
50–64 år	49	-	36	32	28	19	17	21	23	18	19	13	15
65–85 år	45	-	36	30	26	22	19	20	20	17	18	14	15
Kvinna	42	-	29	28	25	22	16	16	20	15	13	12	13
Man	56	-	44	37	32	30	24	27	27	25	22	20	22
Låg utbildning	49	-	38	33	31	22	26	23	27	23	24	18	20
Medel utbildning	53	-	41	38	33	31	22	25	28	22	19	18	20
Hög utbildning	42	-	30	25	22	21	14	15	17	16	12	11	12
Bor i ren landsbygd	50	-	37	37	34	27	22	24	22	19	18	15	16
Bor i mindre tätort	48	-	41	34	34	29	21	21	26	20	20	19	16
Bor i stad/större tätort	50	-	37	32	27	25	19	21	22	20	16	15	19
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	44	-	26	27	20	22	20	19	24	22	15	14	13
Uppväxt i Sverige	49	-	37	33	29	26	20	21	23	19	16	15	17
Uppväxt utanför Sverige	41	-	34	27	32	24	23	16	28	25	22	20	19

Kommentar: Frågan lyder: 2004, 2006-2013: 'Nedan finns ett antal förslag som har förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?' 2005: 'Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska alkoholdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?' Fr.o.m 2016: 'Vilken är din åsikt om följande förslag?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att det är ett mycket eller ganska bra förslag. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

forts. Andel mycket/ganska bra förslag att sänka skatten på alkohol, 2004–2016 (procent)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>													
Arbetarhem	48	-	40	36	30	30	23	25	25	25	19	19	19
Jordbrukarhem	37	-	35	34	36	22	26	27	31	28	20	13	20
Tjänstemannahem	48	-	34	27	24	23	18	18	20	14	14	12	14
Företagarhem	54	-	43	38	36	28	19	19	30	18	24	20	24
<i>Ideologisk placering</i>													
Klart/något vänster	37	-	28	27	21	20	14	17	15	14	12	12	11
Varken vänster eller höger	46	-	32	34	29	27	23	23	25	20	17	18	17
Klart/något höger	61	-	45	37	36	31	23	25	31	26	23	16	21
<i>Partisynpati</i>													
Vänsterpartiet	36	-	33	30	20	18	11	14	12	15	11	16	13
Socialdemokraterna	44	-	31	32	24	24	18	20	21	18	16	11	13
Miljöpartiet	32	-	14	21	16	10	13	12	10	8	6	11	8
Centerpartiet	44	-	31	22	36	20	22	24	21	15	13	10	12
Liberalerna	54	-	49	31	31	27	15	24	18	20	19	16	12
Kristdemokraterna	32	-	30	26	11	15	14	11	13	4	10	7	11
Moderaterna	67	-	46	41	37	32	25	27	31	24	23	14	20
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	55	49	46	44	37	39	28	29	29
<i>Dryckesvanor</i>													
Nykterister	21	-	17	15	16	15	10	10	10	11	10	6	10
Sporadiska	46	-	31	28	31	27	18	18	20	19	15	14	15
Regelbundna	62	-	49	43	41	37	26	29	31	26	23	20	21

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2004–2016.

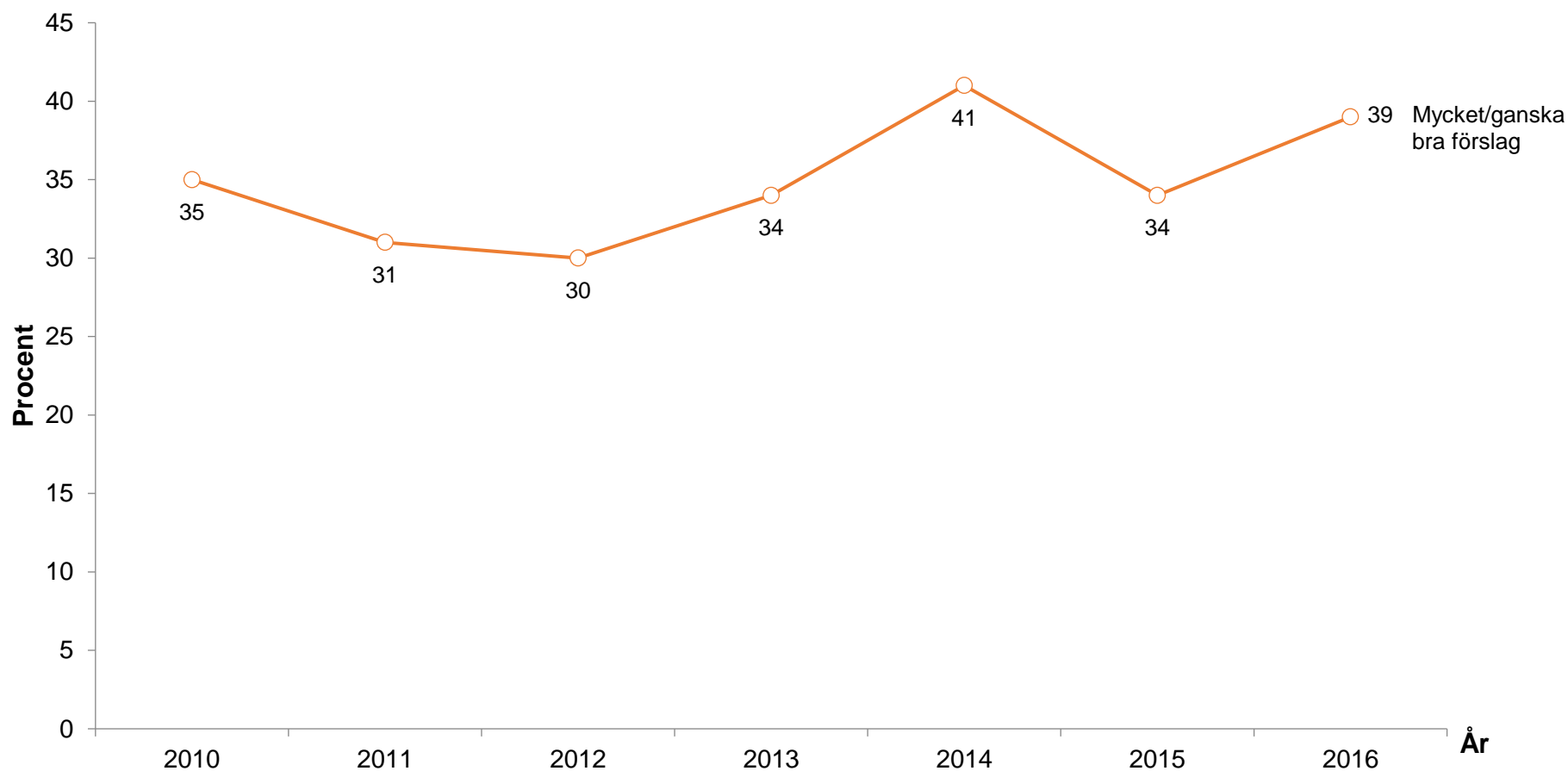
Tabell 10 Förslag: Höja skatten på alkohol, 2010–2016 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
2010	14	21	32	23	10	100	35	1 580
2011	14	17	37	19	13	100	31	3 001
2012	14	16	35	20	15	100	30	2 969
2013	15	19	37	17	12	100	34	3 171
2014	18	23	33	15	11	100	41	3 334
2015	14	20	36	18	12	100	34	1 611
2016	16	23	31	19	11	100	39	1 637

Kommentar: Frågan lyder: 2004, 2006-2013: 'Nedan finns ett antal förslag som har förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?' 2005: 'Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska alkoholdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?' Fr.o.m 2016: 'Vilken är din åsikt om följande förslag?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2010–2016.

Figur 5 Andel mycket/ganska bra förslag att höja skatten på alkohol, 2010–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 2004, 2006-2013: 'Nedan finns ett antal förslag som har förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?' 2005: 'Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska alkoholdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?' Fr.o.m 2016: 'Vilken är din åsikt om följande förslag?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. Figuren redovisar andelen som uppgivit att det är ett mycket eller ganska bra förslag. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2010–2016.

Tabell 11 Andel mycket/ganska bra förslag att höja skatten på alkohol, 2010–2016 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	35	31	30	34	41	34	39
Antal svar	1 580	3 001	2 969	3 171	3 334	1 611	1 637
16–29 år	29	26	28	32	36	35	39
30–49 år	33	30	28	31	43	34	38
50–64 år	35	28	31	36	41	34	41
65–85 år	39	35	32	39	43	35	40
Kvinna	40	35	36	41	48	42	47
Man	28	24	24	28	33	27	31
Låg utbildning	37	35	32	38	40	35	42
Medel utbildning	32	29	29	33	39	32	39
Hög utbildning	36	30	30	35	44	36	39
Bor i ren landsbygd	38	29	27	40	41	33	34
Bor i mindre tätort	33	30	32	35	41	33	41
Bor i stad/större tätort	35	32	31	34	41	35	40
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	33	28	25	31	43	36	40
Uppväxt i Sverige	34	29	29	34	40	34	39
Uppväxt utanför Sverige	42	38	37	44	49	32	46

Kommentar: Frågan lyder: 2004, 2006-2013: 'Nedan finns ett antal förslag som har förekommit i den politiska debatten. Vilken är Din åsikt om vart och ett av dem?' 2005: 'Här återfinns ett antal förslag hämtade från den svenska alkoholdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?' Fr.o.m 2016: 'Vilken är din åsikt om följande förslag?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att det är ett mycket eller ganska bra förslag. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2010–2016.

forts. Andel mycket/ganska bra förslag att höja skatten på alkohol, 2010–2016 (procent)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>							
Arbetarhem	35	33	32	36	44	36	40
Jordbrukarhem	41	31	37	45	41	41	25
Tjänstemannahem	33	27	26	33	39	33	38
Företagarhem	31	26	27	31	35	32	44
<i>Ideologisk placering</i>							
Klart/något vänster	39	34	36	39	51	46	51
Varken vänster eller höger	39	32	30	36	42	32	40
Klart/något höger	29	25	23	29	31	26	28
<i>Partisynpati</i>							
Vänsterpartiet	36	35	35	40	57	53	56
Socialdemokraterna	38	36	34	39	48	45	47
Miljöpartiet	45	38	39	40	54	47	58
Centerpartiet	27	30	39	49	42	25	36
Liberalerna	37	26	26	32	34	28	25
Kristdemokraterna	61	59	56	58	50	49	57
Moderaterna	25	22	18	28	28	26	31
Sverigedemokraterna	26	21	25	21	30	22	22
<i>Dryckesvanor</i>							
Nykterister	71	63	63	63	73	65	-
Sporadiska	38	37	32	31	44	38	-
Regelbundna	21	20	16	19	28	21	-

Kommentar: Se kommentar på föregående sida.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2010–2016.

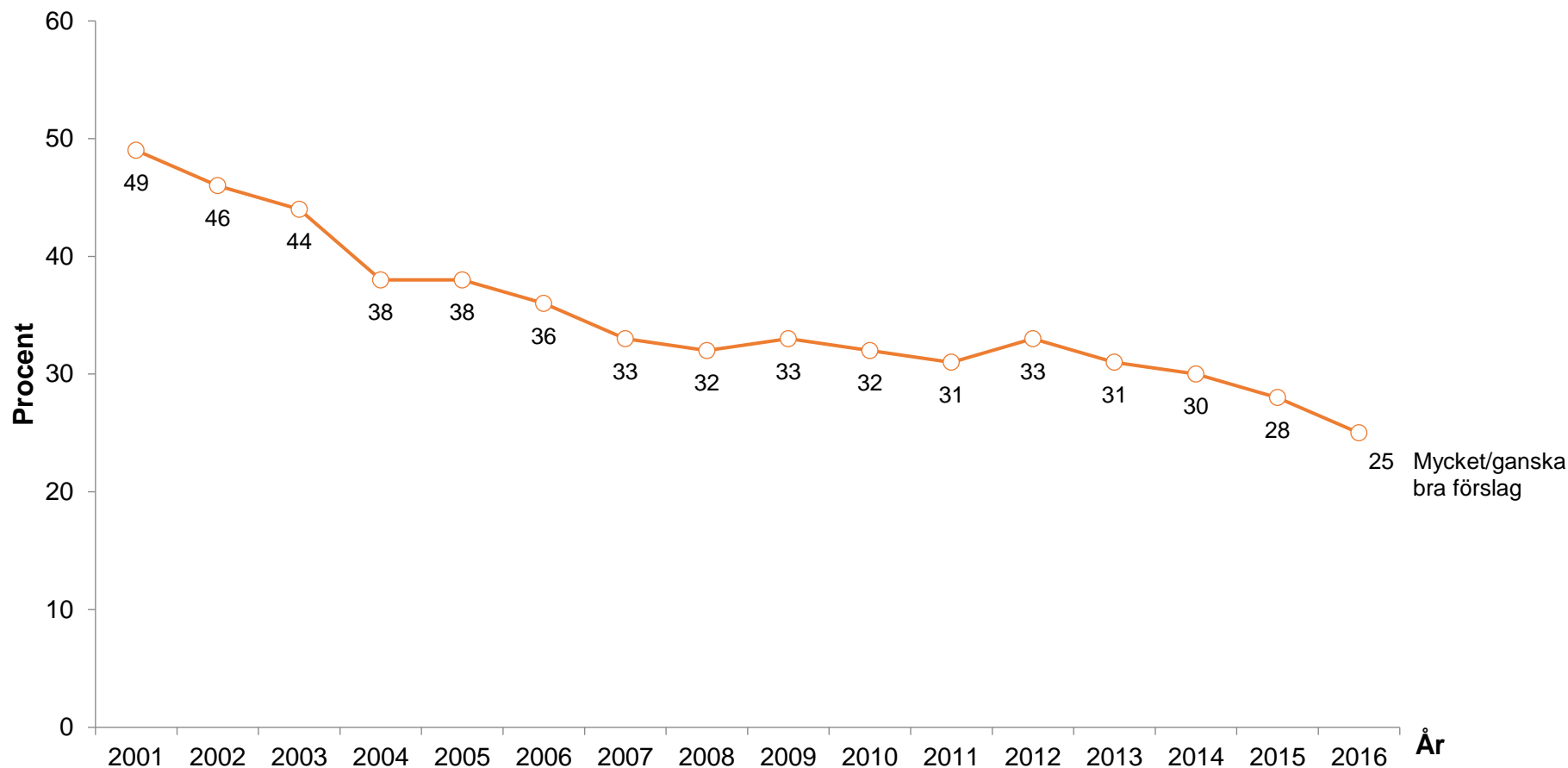
Tabell 12 Förslag: Tillåta försäljning av starköl, vin och sprit i livsmedelsbutiker, 2001–2016 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
2001	21	28	19	13	16	3	100	49	3 461
2002	18	28	20	14	18	2	100	46	1 688
2003	18	26	15	18	21	2	100	44	1 751
2004	14	24	18	17	25	2	100	38	1 696
2005	15	23	15	19	26	2	100	38	1 671
2006	12	24	16	18	28	2	100	36	1 574
2007	10	23	15	20	30	2	100	33	1 614
2008	10	22	16	20	30	2	100	32	1 557
2009	12	21	15	20	30	2	100	33	1 612
2010	13	19	16	20	30	2	100	32	1 654
2011	10	21	20	19	28	2	100	31	1 540
2012	12	21	19	19	24	5	100	33	1 513
2013	11	20	17	18	32	2	100	31	1 587
2014	11	19	19	21	28	2	100	30	1 664
2015	11	17	15	18	35	4	100	28	1 628
2016	10	15	15	20	37	3	100	25	1 639

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2001–2016.

Figur 6 Andel mycket/ganska bra förslag att tillåta försäljning av starköl, vin och sprit i livsmedelsbutiker, 2001–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?'. Figuren redovisar andelen som uppgett att det är ett mycket eller ganska bra förslag. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2001–2016.

Tabell 13 Andel mycket/ganska bra förslag att tillåta försäljning av starköl, vin och sprit i livsmedelsbutiker, 2001–2016 (procent)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	49	46	44	38	38	36	33	32	33	32	31	33	31	30	28	25
Antal svar	3 461	1 688	1 751	1 696	1 671	1 574	1 614	1 557	1 612	1 654	1 540	1 513	1 587	1 664	1 628	1 639
16–29 år	48	41	43	31	40	37	28	35	37	30	30	28	29	31	20	25
30–49 år	51	49	47	40	43	40	36	34	35	35	33	34	30	32	28	25
50–64 år	56	52	50	44	41	38	37	32	32	34	30	33	32	30	30	24
65–85 år	42	37	34	35	28	28	28	27	28	29	31	33	30	27	28	27
Kvinna	45	43	40	33	33	31	29	28	29	26	27	28	26	24	21	22
Man	55	49	49	43	43	41	37	36	37	39	36	37	35	38	34	29
Låg utbildning	52	46	42	41	38	31	29	29	31	35	30	38	35	30	31	30
Medel utbildning	51	48	48	39	40	40	37	36	39	34	34	34	32	33	27	28
Hög utbildning	48	43	41	34	36	35	30	28	25	28	28	29	27	27	26	20
Bor i ren landsbygd	50	44	42	40	37	37	40	34	36	32	34	38	30	30	29	25
Bor i mindre tätort	49	39	41	39	39	36	33	30	34	32	30	33	32	29	26	24
Bor i stad/större tätort	50	50	45	38	37	36	31	33	33	32	31	30	29	29	28	26
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	53	47	47	35	41	35	30	29	29	34	28	34	34	31	27	26
Uppväxt i Sverige	50	44	44	38	38	35	32	32	32	31	32	33	30	29	26	24
Uppväxt utanför Sverige	56	58	53	35	43	44	43	37	37	43	29	29	39	35	42	36

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?'. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att det är ett mycket eller ganska bra förslag. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2001–2016.

forts. Andel mycket/ganska bra förslag att tillåta försäljning av starköl, vin och sprit i livsmedelsbutiker, 2001–2016 (procent)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>																
Arbetarhem	52	45	44	35	39	36	35	31	36	33	32	34	31	30	26	27
Jordbrukarhem	32	35	33	32	39	34	30	36	40	25	34	25	31	26	25	21
Tjänstemannahem	50	47	44	41	35	35	29	29	28	31	30	31	28	28	25	23
Företagarhem	53	57	54	46	48	39	43	43	36	38	33	41	40	43	37	32
<i>Ideologisk placering</i>																
Klart/något vänster	43	41	39	29	28	25	24	23	25	23	25	26	24	25	18	19
Varken vänster eller höger	48	43	38	38	34	35	31	28	34	33	26	31	28	29	26	23
Klart/något höger	59	57	57	48	51	48	42	43	39	38	40	41	39	37	36	33
<i>Partisynpati</i>																
Vänsterpartiet	45	40	35	31	26	25	26	19	22	23	21	28	27	23	14	12
Socialdemokraterna	45	43	41	30	31	30	29	26	31	26	27	29	28	25	22	20
Miljöpartiet	45	36	38	30	27	15	21	17	16	19	21	18	20	23	15	15
Centerpartiet	43	35	31	36	32	28	18	36	31	27	32	26	24	21	28	22
Liberalerna	53	49	47	35	46	50	32	37	35	26	33	32	29	32	30	21
Kristdemokraterna	40	40	44	30	26	24	30	22	26	20	13	11	10	19	13	16
Moderaterna	66	65	62	58	53	52	48	45	41	42	40	42	38	40	38	31
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	44	45	58	54	47	44	38	43	39
<i>Dryckesvanor</i>																
Nykterister	22	22	25	17	16	14	11	17	18	17	9	15	14	15	13	12
Sporadiska	49	44	43	35	37	34	31	33	35	31	30	29	30	28	25	25
Regelbundna	64	57	56	51	48	46	43	52	47	38	40	43	39	34	34	31

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2001–2016.

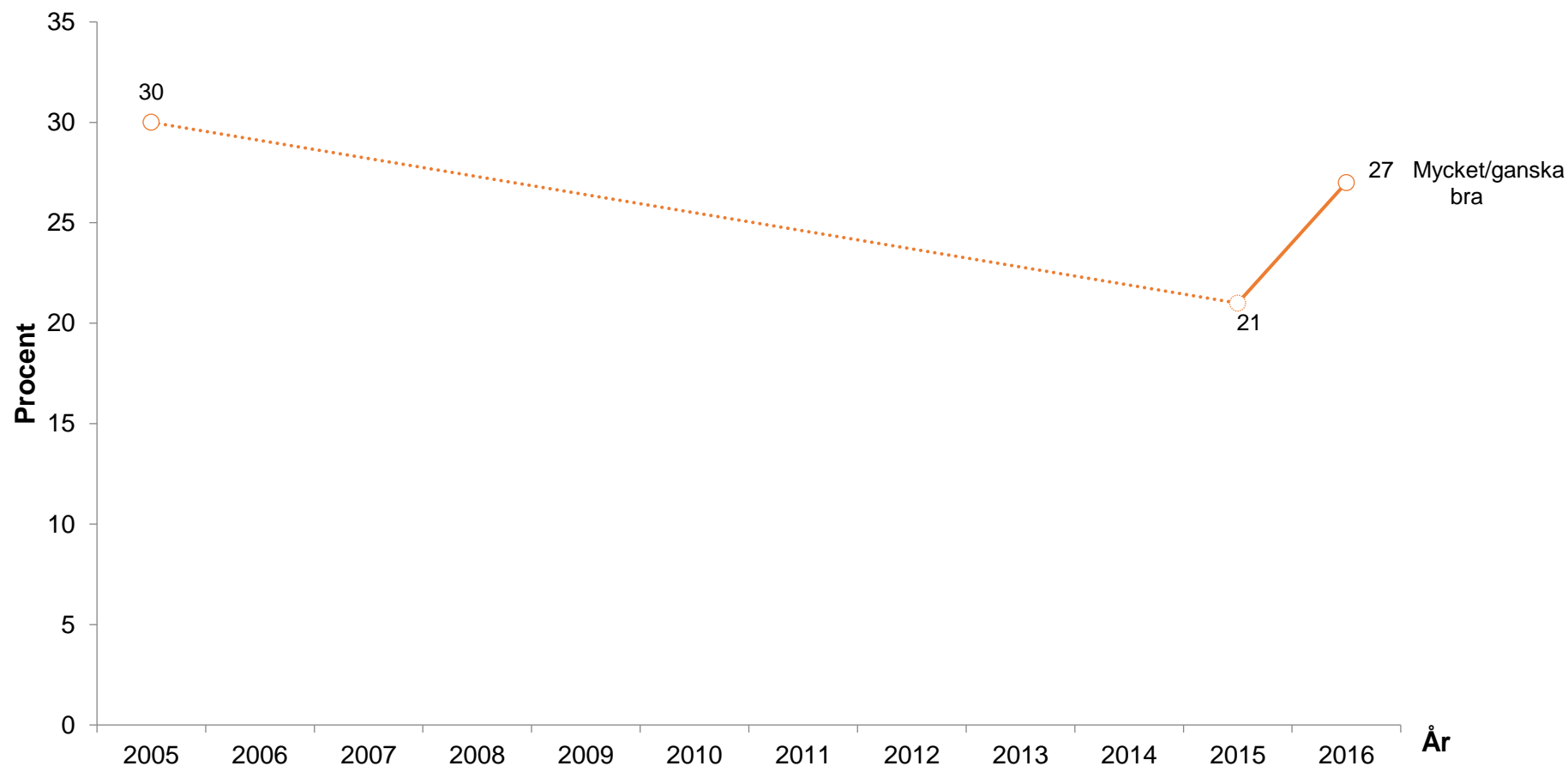
Tabell 14 Förslag: Införa hårdare krav för att få servera alkohol på restaurang/bar/pub, 2005, 2015–2016 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Ingen uppfattning	Mycket/ganska bra förslag	Summa	Antal svar
2005	10	20	30	23	13	4	30	100	1 665
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	7	14	31	19	18	11	21	100	1 615
2016	10	17	32	21	13	7	27	100	1 621

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2005, 2015–2016.

Figur 7 Andel mycket/ganska bra förslag att införa hårdare krav för att få servera alkohol på restaurang/bar/pub, 2005, 2015–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?'. Figuren redovisar andelen som anser att det är ett mycket eller ganska bra förslag. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2005, 2015–2016.

Tabell 15 Andel mycket/ganska bra förslag att införa hårdare krav för att få servera alkohol på restaurang/bar/pub, 2005, 2015–2016 (procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	27
Antal svar	1 665	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 615	1 621
16–29 år	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	17
30–49 år	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	23
50–64 år	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	28
65–85 år	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	33
Kvinna	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	31
Man	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	22
Låg utbildning	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	39
Medel utbildning	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	25
Hög utbildning	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	23
Bor i ren landsbygd	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	23
Bor i mindre tätort	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	26
Bor i stad/större tätort	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	29
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	25
Uppväxt i Sverige	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	26
Uppväxt utanför Sverige	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	33

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?'. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att det är ett mycket eller ganska bra förslag. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2005, 2015–2016.

forts. Andel mycket/ganska bra förslag att införa hårdare krav för att få servera alkohol på restaurang/bar/pub, 2005, 2015–2016 (procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>												
Arbetarhem	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	32
Jordbrukarhem	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	23
Tjänstemannahem	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	22
Företagarhem	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	21
<i>Ideologisk placering</i>												
Klart/något vänster	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	27
Varken vänster eller höger	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	31
Klart/något höger	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	22
<i>Partisynpati</i>												
Vänsterpartiet	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	26
Socialdemokraterna	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27	33
Miljöpartiet	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	24
Centerpartiet	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	23
Liberalerna	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	26
Kristdemokraterna	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	32
Moderaterna	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	19
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	29
<i>Dryckesvanor</i>												
Nykterister	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	52
Sporadiska	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	25
Regelbundna	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	20

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2005, 2015–2016.

Tabell 16 Förslag: Förbjuda reklam för vin och starköl i dagspressen, 2015 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
Samtliga	26	20	35	13	6	100	46	1 623
16–29 år	27	13	38	14	8	100	40	224
30–49 år	24	20	36	14	6	100	44	456
50–64 år	26	21	36	11	6	100	47	429
65–85 år	28	22	29	14	7	100	50	514
Kvinna	33	20	34	10	3	100	53	813
Man	20	19	36	16	9	100	39	807
Låg utbildning	30	22	31	11	6	100	52	278
Medel utbildning	24	20	37	13	6	100	44	633
Hög utbildning	26	19	34	14	7	100	45	681
Bor i ren landsbygd	26	17	35	13	9	100	43	228
Bor i mindre tätort	30	23	33	9	5	100	53	307
Bor i stad/större tätort	24	21	34	14	7	100	45	782
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	26	15	39	15	5	100	41	271
Uppväxt i Sverige	26	19	35	13	7	100	45	1 422
Uppväxt utanför Sverige	23	23	37	12	5	100	46	127

Kommentar: Frågan lyder: 'Vilken är din åsikt om följande förslag?'. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att det är ett mycket eller ganska bra förslag. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2015.

forts. Förslag: Förbjuda reklam för vin och starköl i dagspressen, 2015 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
<i>Subjektiv klass</i>								
Arbetarhem	27	22	35	10	6	100	49	573
Jordbrukarhem	40	13	35	4	8	100	53	48
Tjänstemannahem	25	19	34	16	6	100	44	754
Företagarhem	21	15	41	14	9	100	36	131
<i>Ideologisk placering</i>								
Klart/något vänster	36	22	30	8	4	100	58	495
Varken vänster eller höger	28	22	35	11	4	100	50	440
Klart/något höger	17	16	39	18	10	100	33	659
<i>Partisynpati</i>								
Vänsterpartiet	47	21	28	2	2	100	68	107
Socialdemokraterna	33	24	30	10	3	100	57	351
Miljöpartiet	29	19	35	12	5	100	48	97
Centerpartiet	15	30	39	8	8	100	45	133
Liberalerna	18	17	33	20	12	100	35	102
Kristdemokraterna	41	25	16	16	2	100	66	44
Moderaterna	16	15	38	22	9	100	31	316
Sverigedemokraterna	21	15	39	16	9	100	36	234
<i>Dryckesvanor</i>								
Nykterister	50	16	25	6	3	100	66	228
Sporadiska	25	22	35	12	6	100	47	685
Regelbundna	20	19	37	16	8	100	39	693

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015.

Tabell 17 Förslag: Vidta åtgärder som gör det svårare för ungdomar att skaffa sig alkohol, 2005 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
Samtliga	52	30	10	3	2	3	100	82	1 670
16–29 år	37	32	16	6	4	5	100	69	299
30–49 år	52	31	10	3	2	2	100	83	549
50–64 år	57	31	8	2	0	2	100	88	466
65–85 år	63	24	8	1	2	2	100	87	356
Kvinna	59	25	9	3	2	2	100	84	864
Man	46	34	12	3	2	3	100	80	806
Låg utbildning	58	26	10	2	1	3	100	84	438
Medel utbildning	54	29	10	3	2	2	100	83	707
Hög utbildning	47	34	10	4	2	3	100	81	504
Bor i ren landsbygd	55	27	12	2	2	2	100	82	258
Bor i mindre tätort	56	30	9	2	1	2	100	86	402
Bor i stad/större tätort	53	30	9	3	2	3	100	83	750
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	47	31	12	4	2	4	100	78	245
Uppväxt i Sverige	52	31	10	3	2	2	100	83	1 464
Uppväxt utanför Sverige	57	19	15	3	3	3	100	76	127

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem? '. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2005.

forts. Förslag: Vidta åtgärder som gör det svårare för ungdomar att skaffa sig alkohol, 2005 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetarhem	52	29	11	3	2	3	100	81	705
Jordbrukarhem	62	22	14	0	0	2	100	84	51
Tjänstemannahem	53	32	9	3	1	2	100	85	674
Företagarhem	57	25	12	1	4	1	100	82	131
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	52	33	7	4	2	2	100	85	484
Varken vänster eller höger	55	25	12	2	2	4	100	80	563
Klart/något höger	51	32	11	3	2	1	100	83	579
<i>Partisynpati</i>									
Vänsterpartiet	52	26	7	7	2	6	100	78	86
Socialdemokraterna	55	31	8	2	2	2	100	86	508
Miljöpartiet	55	25	14	4	1	1	100	80	102
Centerpartiet	49	32	14	2	2	1	100	81	117
Liberalerna	50	37	7	3	1	2	100	87	151
Kristdemokraterna	65	24	9	1	1	0	100	89	76
Moderaterna	48	33	12	3	2	2	100	81	420
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Dryckesvanor</i>									
Nykterister	65	17	11	1	2	4	100	82	240
Sporadiska	53	30	9	3	2	3	100	83	800
Regelbundna	46	34	12	4	2	2	100	80	617

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2005.

Tabell 18 Förslag: Utöka den svenska gränskontrollen för att förhindra smuggling av alkohol, 2005 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
Samtliga	29	28	21	9	8	5	100	57	1 664
16–29 år	21	31	23	9	8	8	100	52	298
30–49 år	23	27	24	11	10	5	100	50	547
50–64 år	31	24	22	11	8	4	100	55	466
65–85 år	39	32	14	5	6	4	100	71	353
Kvinna	32	29	20	9	5	5	100	61	860
Man	24	27	22	10	12	5	100	51	804
Låg utbildning	35	26	19	7	7	6	100	61	435
Medel utbildning	29	28	22	8	9	4	100	57	708
Hög utbildning	21	30	21	14	9	5	100	51	501
Bor i ren landsbygd	26	24	25	10	9	6	100	50	256
Bor i mindre tätort	29	28	22	8	7	6	100	57	401
Bor i stad/större tätort	28	28	20	10	9	5	100	56	747
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	27	29	20	11	9	4	100	56	245
Uppväxt i Sverige	28	28	21	10	8	5	100	56	1 458
Uppväxt utanför Sverige	27	25	23	9	10	6	100	52	127

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan finns ett antal förslag hämtade från den svenska samhällsdebatten. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem? '. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2005.

forts. Förslag: Utöka den svenska gränskontrollen för att förhindra smuggling av alkohol, 2005 (procent)

	Mycket bra förslag	Ganska bra förslag	Varken bra eller dåligt förslag	Ganska dåligt förslag	Mycket dåligt förslag	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska bra förslag	Antal svar
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetarhem	27	28	23	9	8	5	100	55	702
Jordbrukarhem	39	27	18	4	10	2	100	66	51
Tjänstemannahem	28	29	21	11	8	3	100	57	672
Företagarhem	30	22	17	13	13	5	100	52	130
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	28	31	20	10	7	4	100	59	482
Varken vänster eller höger	29	28	24	6	7	6	100	57	560
Klart/något höger	27	26	20	12	11	4	100	53	578
<i>Partisynpati</i>									
Vänsterpartiet	21	31	20	9	7	12	100	52	86
Socialdemokraterna	30	31	24	7	5	3	100	61	505
Miljöpartiet	39	29	15	13	2	2	100	68	102
Centerpartiet	29	25	23	15	5	3	100	54	117
Liberalerna	29	29	23	8	8	3	100	58	151
Kristdemokraterna	35	37	15	5	5	3	100	72	75
Moderaterna	25	26	19	12	13	5	100	51	419
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Dryckesvanor</i>									
Nykterister	43	29	14	4	5	5	100	72	238
Sporadiska	29	27	22	10	6	6	100	56	797
Regelbundna	21	28	23	11	13	4	100	49	616

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2005.

Tabell 19 Intresse för alkoholpolitik, 2006 (procent)

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Summa	Mycket/ganska intresserad	Antal svar
Samtliga	9	37	45	9	100	46	1 540
16–29 år	10	33	42	15	100	43	281
30–49 år	7	35	50	8	100	42	510
50–64 år	10	39	44	7	100	49	436
65–85 år	12	41	39	8	100	53	313
Kvinna	10	38	44	8	100	48	796
Man	9	35	45	11	100	44	744
Låg utbildning	7	40	42	11	100	47	344
Medel utbildning	10	34	47	9	100	44	651
Hög utbildning	10	39	44	7	100	49	526
Bor i ren landsbygd	8	34	52	6	100	42	223
Bor i mindre tätort	8	38	45	9	100	46	383
Bor i stad/större tätort	10	38	43	9	100	48	689
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	9	35	45	11	100	44	231
Uppväxt i Sverige	9	37	45	9	100	46	1 369
Uppväxt utanför Sverige	8	33	46	13	100	41	115

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur intresserad är du av följande politiska områden?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2006.

forts. Intresse för alkoholpolitik, 2006 (procent)

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad	Summa	Mycket/ganska intresserad	Antal svar
<i>Subjektiv klass</i>							
Arbetarhem	9	37	44	10	100	46	600
Jordbrukarhem	21	21	50	8	100	42	48
Tjänstemannahem	9	38	46	7	100	47	689
Företagarhem	5	42	45	8	100	47	134
<i>Ideologisk placering</i>							
Klart/något vänster	11	40	42	7	100	51	560
Varken vänster eller höger	8	32	48	12	100	40	348
Klart/något höger	9	36	47	8	100	45	604
<i>Partisynpati</i>							
Vänsterpartiet	11	33	48	8	100	44	84
Socialdemokraterna	8	38	45	9	100	46	465
Miljöpartiet	9	42	42	7	100	51	121
Centerpartiet	9	32	53	6	100	41	124
Liberalerna	7	43	45	5	100	50	105
Kristdemokraterna	15	39	39	7	100	54	102
Moderaterna	9	35	47	9	100	44	392
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-
<i>Dryckesvanor</i>							
Nykterister	15	35	36	14	100	50	206
Sporadiska	8	38	45	9	100	46	704
Regelbundna	9	37	47	7	100	46	607

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2006.

Tabell 20 Vem har huvudansvaret för alkoholkonsumtionen?, 2015–2016 (procent)

	Det måste finnas tydliga restriktioner när det gäller människors alkoholkonsumtion (t ex lagar, skatter, öppettider och åldersgränser (1))			Det behövs inga samhälleliga restriktioner, eftersom enskilda människor själva måste ta ansvar för sin alkoholkonsumtion (7)				Ingen uppfattning	Summa	Behov av tydliga restriktioner 1-3	Antal svar
	1	2	3	4	5	6	7				
2015	21	9	14	15	13	8	11	9	100	44	1 611
2016	24	11	13	14	12	7	10	9	100	48	1 626

Kommentar: Frågan lyder: 'I den politiska debatten diskuteras vem som har huvudansvaret för alkoholkonsumtionen – den enskilde eller samhället och myndigheterna. Vilken är din åsikt om detta?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2015–2016.

Tabell 21 Andel som anser att det måste finnas tydliga samhällliga restriktioner när det gäller människors alkoholkonsumtion, 2015–2016 (procent)

	2015	2016
Samtliga	44	48
Antal svar	1 611	1 626
16–29 år	48	48
30–49 år	49	54
50–64 år	42	52
65–85 år	39	41
Kvinna	49	51
Man	40	45
Låg utbildning	34	36
Medel utbildning	39	46
Hög utbildning	53	58
Bor i ren landsbygd	42	47
Bor i mindre tätort	46	47
Bor i stad/större tätort	44	50
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	46	52
Uppväxt i Sverige	46	52
Uppväxt utanför Sverige	33	30

Kommentar: : Frågan lyder: 'I den politiska debatten diskuteras vem som har huvudansvaret för alkoholkonsumtionen – den enskilde eller samhället och myndigheterna. Vilken är din åsikt om detta?'. Tabellen redovisar andelen som svarat 1, 2 eller 3. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2015–2016.

forts. Andel som anser att det måste finnas tydliga samhälleliga restriktioner när det gäller människors alkoholkonsumtion, 2015–2016 (procent)

	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>		
Arbetarhem	40	45
Jordbrukarhem	41	49
Tjänstemannahem	50	55
Företagarhem	38	40
<i>Ideologisk placering</i>		
Klart/något vänster	59	61
Varken vänster eller höger	35	47
Klart/något höger	38	42
<i>Partisympti</i>		
Vänsterpartiet	62	70
Socialdemokraterna	48	55
Miljöpartiet	68	60
Centerpartiet	42	46
Liberalerna	51	62
Kristdemokraterna	54	57
Moderaterna	36	40
Sverigedemokraterna	28	35
<i>Dryckesvanor</i>		
Nyktérister	50	53
Sporadiska	46	49
Regelbundna	41	47

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2015–2016.

Tabell 22 Vad har EU-medlemskapet inneburit för Sverige: alkoholpolitiken, 2005–2011 (procent)

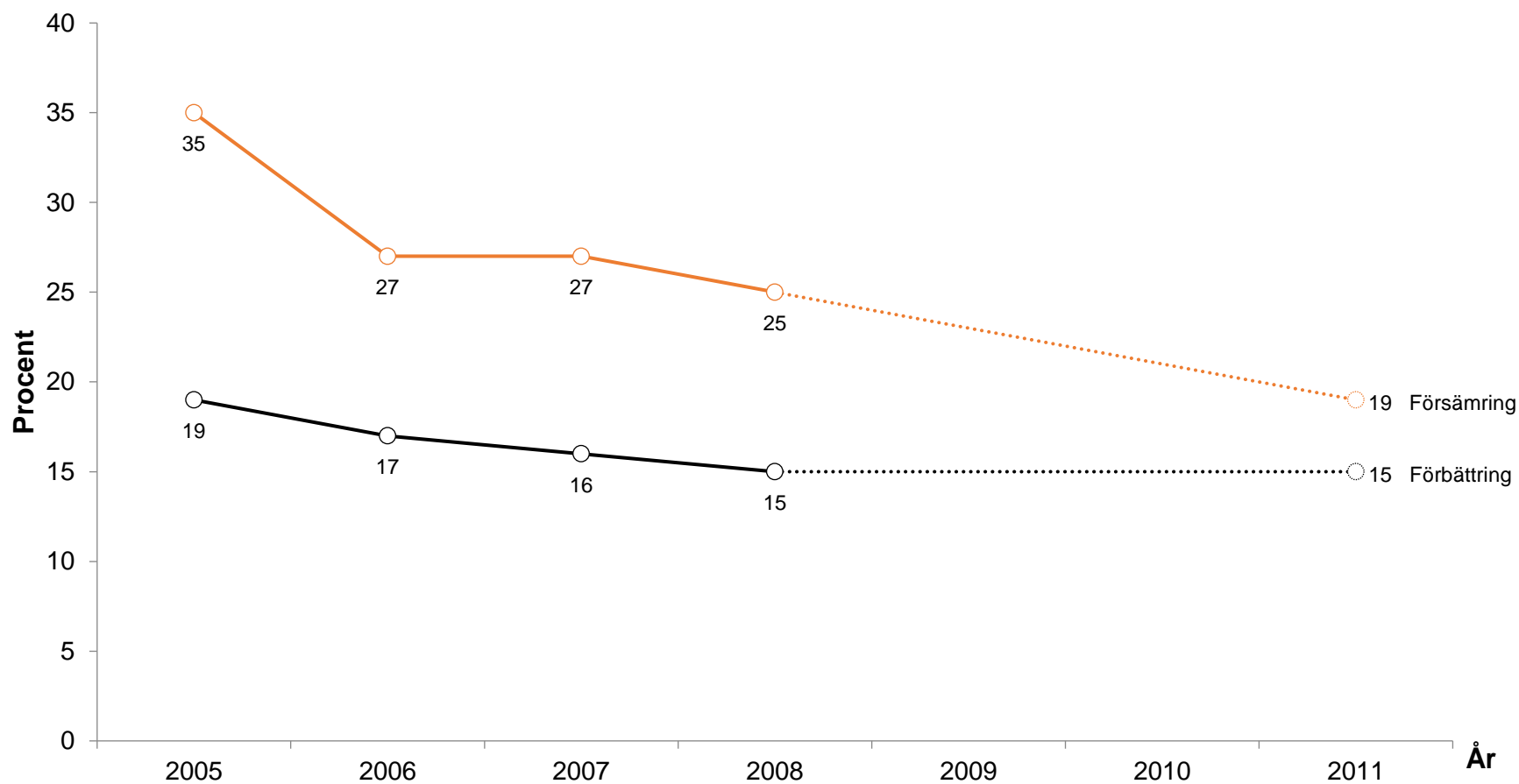
	Stor förbättring	Viss förbättring	Varken förbättring eller försämring	Viss försämring	Stor försämring	Ingen uppfattning	Summa	Stor/viss förbättring	Antal svar
2005	3	16	33	18	17	13	100	19	1 630
2006	2	15	38	16	11	18	100	17	1 557
2007	1	15	39	16	11	18	100	16	1 567
2008	2	13	36	15	10	24	100	15	1 531
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	1	14	38	13	6	28	100	15	1 457

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad anser du att medlemskapet i EU hittills inneburit för Sverige inom följande områden?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2005–2011.

Figur 8 Andel som anser att EU-medlemskapet har inneburit en stor eller viss förbättring eller försämring för alkoholpolitiken i Sverige, 2005–2011 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad anser du att medlemskapet i EU hittills inneburit för Sverige inom följande områden?'. Figuren redovisar andelen som uppgivit att EU-medlemskapet inneburit en förbättring. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2005–2011.

Tabell 23 Andel som anser att EU-medlemskapet har inneburit en stor eller viss förbättring för alkoholpolitiken i Sverige, 2005–2011 (procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Samtliga	19	17	16	15	-	-	15
Antal svar	1 630	1 557	1 567	1 531	-	-	1 457
16–29 år	25	13	11	9	-	-	8
30–49 år	22	22	17	17	-	-	19
50–64 år	19	18	17	15	-	-	17
65–85 år	11	12	16	13	-	-	12
Kvinna	14	13	12	11	-	-	13
Man	26	21	20	18	-	-	18
Låg utbildning	14	9	12	11	-	-	9
Medel utbildning	19	18	16	13	-	-	15
Hög utbildning	24	22	19	19	-	-	18
Bor i ren landsbygd	17	16	18	11	-	-	15
Bor i mindre tätort	15	15	14	12	-	-	12
Bor i stad/större tätort	20	17	15	16	-	-	16
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	26	22	21	17	-	-	15
Uppväxt i Sverige	19	16	15	15	-	-	15
Uppväxt utanför Sverige	28	19	24	20	-	-	12

Kommentar: Frågan lyder: 'Vad anser du att medlemskapet i EU hittills inneburit för Sverige inom följande områden?'. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att EU-medlemskapet inneburit en förbättring. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2005–2011.

forts. Andel som anser att EU-medlemskapet har inneburit en stor eller viss förbättring för alkoholpolitiken i Sverige, 2005–2011 (procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>Subjektiv klass</i>							
Arbetarhem	17	12	12	9	-	-	11
Jordbrukarhem	15	15	13	15	-	-	14
Tjänstemannahem	20	22	20	18	-	-	18
Företagarhem	26	21	21	24	-	-	24
<i>Ideologisk placering</i>							
Klart/något vänster	16	11	11	10	-	-	10
Varken vänster eller höger	12	12	12	9	-	-	11
Klart/något höger	28	26	24	23	-	-	21
<i>Partisynpati</i>							
Vänsterpartiet	13	14	10	2	-	-	7
Socialdemokraterna	15	12	13	11	-	-	10
Miljöpartiet	9	8	10	10	-	-	9
Centerpartiet	20	14	10	12	-	-	6
Liberalerna	27	28	24	18	-	-	24
Kristdemokraterna	14	15	10	12	-	-	11
Moderaterna	26	27	28	26	-	-	22
Sverigedemokraterna	-	-	-	19	-	-	17
<i>Dryckesvanor</i>							
Nykterister	8	3	9	4	-	-	6
Sporadiska	15	15	11	16	-	-	11
Regelbundna	29	26	24	27	-	-	21

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2005–2011.

Tabell 24 Hur påverkar EU-medlemskapet alkoholpolitiken i Sverige, 2012 och 2014 (procent)

	Mycket positivt	Ganska positivt	Varken positivt eller negativt	Ganska negativt	Mycket negativt	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska positivt	Antal svar
2012	2	11	45	14	7	21	100	13	1 443
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	2	10	43	14	5	26	100	12	1 611

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur anser du att medlemskapet i EU påverkar Sverige inom följande områden?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2012 och 2014.

Tabell 25 Andel som anser att EU-medlemskapet har påverkat alkoholpolitiken i Sverige positivt, 2012 och 2014 (procent)

	2012	2013	2014
Samtliga	13	-	12
Antal svar	1 443	-	1 611
16–29 år	11	-	13
30–49 år	14	-	12
50–64 år	14	-	13
65–85 år	11	-	10
Kvinna	10	-	8
Man	15	-	16
Låg utbildning	10	-	9
Medel utbildning	11	-	12
Hög utbildning	17	-	14
Bor i ren landsbygd	10	-	10
Bor i mindre tätort	11	-	13
Bor i stad/större tätort	12	-	13
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	18	-	12
Uppväxt i Sverige	11	-	11
Uppväxt utanför Sverige	20	-	20

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur anser du att medlemskapet i EU påverkar Sverige inom följande områden?'. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att EU-påverkat positivt. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2012 och 2014.

forts. Andel som anser att EU-medlemskapet har påverkat alkoholpolitiken i Sverige positivt, 2012 och 2014 (procent)

	2012	2013	2014
<i>Subjektiv klass</i>			
Arbetarhem	11	-	9
Jordbrukarhem	4	-	12
Tjänstemannahem	16	-	14
Företagarhem	14	-	18
<i>Ideologisk placering</i>			
Klart/något vänster	12	-	10
Varken vänster eller höger	10	-	9
Klart/något höger	15	-	16
<i>Partisynpati</i>			
Vänsterpartiet	8	-	5
Socialdemokraterna	10	-	11
Miljöpartiet	14	-	10
Centerpartiet	16	-	10
Liberalerna	18	-	14
Kristdemokraterna	9	-	17
Moderaterna	17	-	18
Sverigedemokraterna	8	-	11
<i>Dryckesvanor</i>			
Nykterister	9	-	9
Sporadiska	9	-	11
Regelbundna	15	-	15

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2012 och 2014.

Tabell 26 Beslut om alkoholpolitik bör fattas på nationell eller på EU-nivå? 2005 (procent)

	Besluten bör uteslutande fattas på nationell nivå (1)				Besluten bör uteslutande fattas på EU-nivå (7)			Ingen uppfattning	Summa	Beslut på nationell nivå 1-3	Antal svar
	1	2	3	4	5	6	7				
Samtliga	33	10	9	13	6	6	10	13	100	52	1 592
16–29 år	26	9	9	13	8	7	8	20	100	44	287
30–49 år	29	11	9	16	7	5	12	11	100	49	529
50–64 år	36	11	8	12	6	6	11	10	100	55	447
65–85 år	43	8	9	10	5	5	9	11	100	60	329
Kvinna	38	10	9	12	6	4	6	15	100	57	814
Man	29	10	8	14	7	8	14	10	100	47	778
Låg utbildning	42	6	6	8	5	3	11	19	100	54	412
Medel utbildning	33	10	7	15	6	5	11	13	100	50	677
Hög utbildning	27	13	13	14	8	9	9	7	100	53	491
Bor i ren landsbygd	42	9	4	11	5	5	11	13	100	55	246
Bor i mindre tätort	36	9	8	13	5	6	8	15	100	53	385
Bor i stad/större tätort	31	11	11	12	7	5	11	12	100	53	719
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	31	9	6	19	7	8	10	10	100	46	231
Uppväxt i Sverige	35	10	9	13	6	6	9	12	100	54	1 405
Uppväxt utanför Sverige	27	5	6	13	7	5	19	18	100	38	123

Kommentar: Frågan lyder: 'Enligt din mening, i vilken utsträckning bör besluten inom följande områden fattas på nationell nivå eller på EU-nivå?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2005.

forts. Beslut om alkoholpolitik bör fattas på nationell eller på EU-nivå?, 2005 (procent)

	Besluten bör uteslutande fattas på nationell nivå (1)				Besluten bör uteslutande fattas på EU-nivå (7)			Ingen uppfattning	Summa	Beslut på nationell nivå 1-3	Antal svar
	1	2	3	4	5	6	7				
<i>Subjektiv klass</i>											
Arbetarhem	40	7	7	11	5	3	10	17	100	54	668
Jordbrukarhem	33	4	0	19	8	10	14	12	100	37	49
Tjänstemannahem	31	14	12	15	7	8	8	5	100	57	662
Företagarhem	27	9	7	11	6	8	17	15	100	43	127
<i>Ideologisk placering</i>											
Klart/något vänster	43	14	8	11	6	2	7	9	100	65	465
Varken vänster eller höger	37	7	7	12	5	4	9	19	100	51	537
Klart/något höger	24	10	11	16	7	10	13	9	100	45	563
<i>Partisympti</i>											
Vänsterpartiet	50	19	7	7	8	0	2	7	100	76	84
Socialdemokraterna	42	9	8	13	4	2	8	14	100	59	487
Miljöpartiet	37	9	13	7	12	2	5	15	100	59	97
Centerpartiet	39	12	8	17	6	5	6	7	100	59	112
Liberalerna	30	9	10	14	5	10	12	10	100	49	145
Kristdemokraterna	34	13	11	12	7	7	5	11	100	58	75
Moderaterna	22	9	9	16	8	11	16	9	100	40	407
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Dryckesvanor</i>											
Nyktarister	42	10	9	7	4	4	4	20	100	61	214
Sporadiska	36	10	9	12	6	5	9	13	100	55	766
Regelbundna	28	10	8	16	8	8	13	9	100	46	601

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2005.

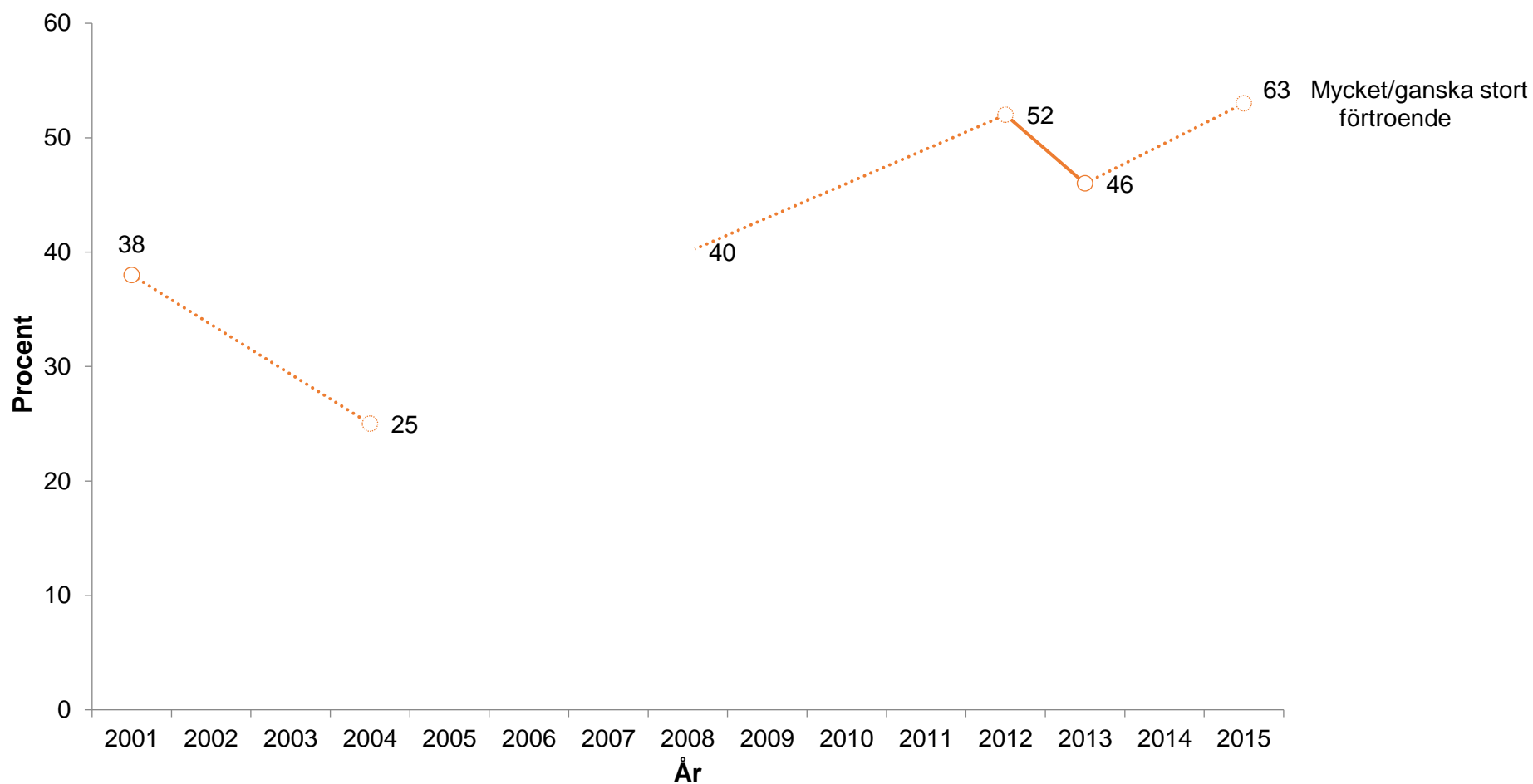
Tabell 27 Förtroende för Systembolaget, 2001–2015 (procent)

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska stort förtroende	Antal svar
2001	9	29	48	8	6		100	38	1 659
2002	-	-	-	-	-		-	-	-
2003	-	-	-	-	-		-	-	-
2004	5	20	45	17	13		100	25	1 691
2005	-	-	-	-	-		-	-	-
2006	-	-	-	-	-		-	-	-
2007	-	-	-	-	-		-	-	-
2008	12	28	39	6	4	11	100	40	1 627
2009	-	-	-	-	-		-	-	-
2010	-	-	-	-	-		-	-	-
2011	-	-	-	-	-		-	-	-
2012	17	35	30	4	2	12	100	52	1 545
2013	15	31	32	5	3	14	100	46	1 597
2014	-	-	-	-	-		-	-	-
2015	19	34	28	3	2	14	100	53	1 635

Kommentar: Frågan lyder: 'Ange också hur stort förtroende du har för följande grupper'. 2001 och 2006 ingår inte alternativet "Ingen uppfattning". Från och med 2008 och framåt har alternativet "Ingen uppfattning" inkluderats i vilket påverkar tolkningen av resultaten. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2001–2015.

Figur 9 Andel mycket/ganska stort förtroende för Systembolaget, 2001–2015 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Ange också hur stort förtroende du har för följande grupper:'. 2001 och 2006 ingår inte alternativet "Ingen uppfattning". Från och med 2008 och framåt har alternativet "Ingen uppfattning" inkluderats i vilket påverkar tolkningen av resultaten. Figuren redovisar andelen som uppgivit att de har mycket eller ganska stort förtroende. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2001–2015.

Tabell 28 Andel mycket/ganska stort förtroende för Systembolaget, 2001–2015 (procent)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Samtliga	38	-	-	25	-	-	-	40	-	-	-	52	46	-	53
Antal svar	1 659	-	-	1 691	-	-	-	-	-	-	-	1 545	1 597	-	1 635
16–29 år	43	-	-	27	-	-	-	44	-	-	-	57	51	-	58
30–49 år	39	-	-	24	-	-	-	46	-	-	-	60	50	-	63
50–64 år	38	-	-	25	-	-	-	37	-	-	-	49	48	-	53
65–85 år	33	-	-	26	-	-	-	36	-	-	-	42	38	-	41
Kvinna	36	-	-	19	-	-	-	35	-	-	-	48	40	-	48
Man	40	-	-	30	-	-	-	47	-	-	-	55	54	-	58
Låg utbildning	30	-	-	21	-	-	-	31	-	-	-	35	34	-	38
Medel utbildning	38	-	-	24	-	-	-	41	-	-	-	50	42	-	50
Hög utbildning	48	-	-	30	-	-	-	48	-	-	-	62	56	-	63
Bor i ren landsbygd	32	-	-	22	-	-	-	33	-	-	-	46	36	-	53
Bor i mindre tätort	38	-	-	24	-	-	-	38	-	-	-	44	41	-	45
Bor i stad/större tätort	38	-	-	26	-	-	-	43	-	-	-	53	48	-	53
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	43	-	-	25	-	-	-	49	-	-	-	62	58	-	60
Uppväxt i Sverige	39	-	-	25	-	-	-	42	-	-	-	54	48	-	55
Uppväxt utanför Sverige	28	-	-	18	-	-	-	26	-	-	-	26	31	-	39

Kommentar: Frågan lyder: 'Ange också hur stort förtroende du har för följande grupper:'. 2001 och 2006 ingår inte alternativet "Ingen uppfattning". Från och med 2008 och framåt har alternativet "Ingen uppfattning" inkluderats i vilket påverkar tolkningen av resultaten. Tabellen redovisar andelen som uppgivit att de har mycket eller ganska stort förtroende. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2001–2015.

forts. Andel mycket/ganska stort förtroende för Systembolaget, 2001–2015 (procent)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Subjektiv klass</i>															
Arbetarhem	35	-	-	20	-	-	-	34	-	-	-	45	36	-	44
Jordbrukarhem	41	-	-	18	-	-	-	20	-	-	-	31	45	-	36
Tjänstemannahem	45	-	-	31	-	-	-	49	-	-	-	61	58	-	63
Företagarhem	36	-	-	26	-	-	-	36	-	-	-	54	47	-	54
<i>Ideologisk placering</i>															
Klart/något vänster	41	-	-	33	-	-	-	45	-	-	-	55	50	-	56
Varken vänster eller höger	33	-	-	20	-	-	-	33	-	-	-	36	35	-	44
Klart/något höger	41	-	-	23	-	-	-	44	-	-	-	61	55	-	57
<i>Partisympati</i>															
Vänsterpartiet	40	-	-	27	-	-	-	49	-	-	-	59	54	-	52
Socialdemokraterna	37	-	-	27	-	-	-	38	-	-	-	47	39	-	50
Miljöpartiet	38	-	-	23	-	-	-	51	-	-	-	52	58	-	64
Centerpartiet	35	-	-	19	-	-	-	31	-	-	-	45	45	-	64
Liberalerna	41	-	-	34	-	-	-	50	-	-	-	66	56	-	67
Kristdemokraterna	31	-	-	12	-	-	-	23	-	-	-	28	30	-	43
Moderaterna	46	-	-	22	-	-	-	47	-	-	-	62	54	-	58
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	28	-	-	-	39	37	-	43
															78
<i>Dryckesvanor</i>															
Nykterister	21	-	-	15	-	-	-	11	-	-	-	22	19	-	25
Sporadiska	36	-	-	23	-	-	-	38	-	-	-	47	42	-	49
Regelbundna	49	-	-	33	-	-	-	53	-	-	-	68	64	-	67

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. 2001 och 2006 ingår inte alternativet "Ingen uppfattning". Från och med 2008 och framåt har alternativet "Ingen uppfattning" inkluderats i vilket påverkar tolkningen av resultaten. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2001–2015.

PROBLEMUPPLEVELSE

Tabell 29 Anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger: för dig personligen, 2015–2016 (procent)

	Negativa konsekvenser överväger kraftigt (-3)					Positiva konsekvenser överväger kraftigt (3)			Ingen uppfattning	Summa	Negativa konsekvenser -3 – -1	Antal svar
	-3	-2	-1	0	1	2	3					
2015	11	4	7	30	12	12	6	18	100	22	1 431	
2016	14	5	7	0	24	20	10	20	100	26	1 219	

Kommentar: Frågan lyder: 'Alkoholkonsumtion kan ha både positiva och negativa konsekvenser. Sammantaget, anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2015–2016.

Tabell 30 Andel som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger: för dig personligen, 2015–2016 (procent)

	2015	2016
Samtliga	22	26
16–29 år	24	21
30–49 år	21	25
50–64 år	24	32
65–85 år	21	24
Kvinna	23	25
Man	22	27
Låg utbildning	25	30
Medel utbildning	21	25
Hög utbildning	21	26
Bor i ren landsbygd	20	29
Bor i mindre tätort	24	27
Bor i stad/större tätort	19	25
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	28	27
Uppväxt i Sverige	21	24
Uppväxt utanför Sverige	29	39

Kommentar: Frågan lyder: 'Alkoholkonsumtion kan ha både positiva och negativa konsekvenser. Sammantaget, anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger?'. Tabell redovisar de som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger (-3, -2 eller -1 på skalan). Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2015–2016.

forts. Andel som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger: för dig personligen, 2015–2016 (procent)

	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>		
Arbetarhem	25	29
Jordbrukarhem	18	35
Tjänstemannahem	20	23
Företagarhem	18	28
<i>Ideologisk placering</i>		
Klart/något vänster	27	27
Varken vänster eller höger	22	30
Klart/något höger	19	22
<i>Partisynpati</i>		
Vänsterpartiet	28	26
Socialdemokraterna	26	30
Miljöpartiet	25	38
Centerpartiet	9	23
Liberalerna	23	19
Kristdemokraterna	28	43
Moderaterna	16	18
Sverigedemokraterna	21	24
	31	19
<i>Dryckesvanor</i>		
Nykterister	41	55
Sporadiska	22	27
Regelbundna	15	14

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015–2016.

Tabell 31 Anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger: för samhället, 2015–2016 (procent)

	Negativa konsekvenser överväger kraftigt (-3)				Positiva konsekvenser överväger kraftigt (3)			Ingen uppfattning	Summa	Negativa konsekvenser -3 – -1	Antal svar
	-3	-2	-1	0	1	2	3				
2015	28	20	14	15	5	1	1	16	100	62	1 434
2016	30	25	20	0	7	2	1	15	100	75	1 390

Kommentar: Frågan lyder: 'Alkoholkonsumtion kan ha både positiva och negativa konsekvenser. Sammantaget, anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2015–2016.

Tabell 32 Andel som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger: för samhället, 2015–2016 (procent)

	2015	2016
Samtliga	62	75
16–29 år	59	73
30–49 år	61	79
50–64 år	64	81
65–85 år	61	69
Kvinna	63	76
Man	60	76
Låg utbildning	54	62
Medel utbildning	60	75
Hög utbildning	66	84
Bor i ren landsbygd	65	78
Bor i mindre tätort	61	73
Bor i stad/större tätort	59	76
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	66	76
Uppväxt i Sverige	63	77
Uppväxt utanför Sverige	54	71

Kommentar: Frågan lyder: 'Alkoholkonsumtion kan ha både positiva och negativa konsekvenser. Sammantaget, anser du att alkoholkonsumtionens positiva eller negativa konsekvenser överväger?'. Tabell redovisar de som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger (-3, -2 eller -1 på skalan). Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2015–2016.

forts. Andel som anser att alkoholkonsumtionens negativa konsekvenser överväger: för samhället, 2015–2016 (procent)

	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>		
Arbetarhem	60	71
Jordbrukarhem	56	78
Tjänstemannahem	64	81
Företagarhem	63	78
<i>Ideologisk placering</i>		
Klart/något vänster	70	83
Varken vänster eller höger	56	72
Klart/något höger	59	75
<i>Partisympti</i>		
Vänsterpartiet	73	90
Socialdemokraterna	66	74
Miljöpartiet	76	82
Centerpartiet	63	83
Liberalerna	57	73
Kristdemokraterna	70	83
Moderaterna	57	74
Sverigedemokraterna	53	77
<i>Dryckesvanor</i>		
Nykterister	72	75
Sporadiska	66	78
Regelbundna	54	74

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015–2016.

Tabell 33 Problem med alkoholkonsumtion, 2014 (procent)

	<u>Inget problem alls</u>			<u>Mycket stort problem</u>		Ingen uppfattning	Summa	Stort problem (4–5)	Antal svar
	1	2	3	4	5				
Olycksfall och ansvarslöst beteende									
För dig själv och dina närmaste	63	13	3	7	7	7	100	14	1 651
I den kommun där du bor	5	13	32	17	9	24	100	26	1 633
I Sverige	1	7	34	23	16	19	100	39	1 631
Våld, kriminalitet och otrygghet									
För dig själv och dina närmaste	61	12	5	6	8	8	100	14	1 629
I den kommun där du bor	4	18	23	13	22	22	100	35	1 406
I Sverige	1	7	34	26	16	16	100	42	1 428
Ohälsa och missbruk									
För dig själv och dina närmaste	66	12	3	5	7	7	100	12	1 655
I den kommun där du bor	4	16	21	11	23	23	100	34	1 446
I Sverige	1	7	31	21	20	20	100	41	1 449

Kommentar: Frågan lyder: 'I vilken grad upplever du att alkoholkonsumtion är ett problem när det gäller:'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2014.

Tabell 34 Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet för dig själv och dina närmaste, 2014 (procent)

	Inget problem alls			Mycket stort problem		Ingen uppfattning	Summa	Stort problem (4-5)	Antal svar
	1	2	3	4	5				
Samtliga	61	12	8	5	6	8	100	11	1 637
16-29 år	51	14	12	8	6	9	100	14	231
30-49 år	69	12	6	3	5	5	100	8	459
50-64 år	67	12	7	4	5	5	100	9	442
65-85 år	58	10	9	6	6	11	100	12	505
Kvinna	64	11	8	3	7	7	100	10	892
Man	59	13	8	7	5	8	100	12	744
Låg utbildning	57	7	7	6	10	13	100	16	283
Medel utbildning	59	11	8	7	7	8	100	14	675
Hög utbildning	67	15	8	3	3	4	100	6	662
Bor i ren landsbygd	60	14	7	6	6	7	100	12	236
Bor i mindre tätort	65	8	9	4	5	9	100	9	314
Bor i stad/större tätort	64	11	8	4	6	7	100	10	787
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	54	16	9	6	7	8	100	13	264
Uppväxt i Sverige	64	12	8	5	4	7	100	9	1 437
Uppväxt utanför Sverige	50	13	5	5	17	10	100	22	126

Kommentar: Frågan lyder: 'I vilken grad upplever du att alkoholkonsumtion är ett problem när det gäller:'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Frågan har ställts för flera olika områden. Då våld, kriminalitet och otrygghet var det område med störst andel som anser att det är ett stort problem valdes just det området att redovisas i rapporten. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2014.

forts. Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet för dig själv och dina närmaste, 2014 (procent)

	Inget problem alls			Mycket stort problem		Ingen uppfattning	Summa	Stort problem (4-5)	Antal svar
	1	2	3	4	5				
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetarhem	59	10	8	6	8	9	100	14	658
Jordbrukarhem	66	6	2	8	8	10	100	16	48
Tjänstemannahem	68	13	8	4	3	4	100	7	706
Företagarhem	62	13	10	2	4	9	100	6	125
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	63	12	10	6	6	3	100	12	567
Varken vänster eller höger	57	13	6	4	7	13	100	11	432
Klart/något höger	67	10	8	4	4	7	100	8	605
<i>Partisynpati</i>									
Vänsterpartiet	59	15	10	3	8	5	100	11	88
Socialdemokraterna	61	10	10	5	6	8	100	11	450
Miljöpartiet	61	16	8	6	4	5	100	10	118
Centerpartiet	67	8	7	9	2	7	100	11	108
Liberalerna	70	14	8	2	4	2	100	6	118
Kristdemokraterna	68	10	6	2	8	6	100	10	62
Moderaterna	69	12	6	2	4	7	100	6	369
Sverigedemokraterna	54	15	8	7	6	10	100		142
<i>Dryckesvanor</i>									
Nyktister	48	8	7	7	16	14	100	23	244
Sporadiska	64	12	7	5	5	7	100	10	698
Regelbundna	66	13	9	4	2	6	100	6	690

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2014.

Tabell 35 Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet i den kommun där du bor, 2014 (procent)

	Inget problem alls			Mycket stort problem		Ingen uppfattning	Summa	Stort problem (4-5)	Antal svar
	1	2	3	4	5				
Samtliga	4	16	31	20	11	18	100	31	1 629
16-29 år	5	17	34	19	11	14	100	30	232
30-49 år	3	19	28	21	12	17	100	33	460
50-64 år	1	16	34	23	11	15	100	34	437
65-85 år	6	11	30	18	12	23	100	30	500
Kvinna	4	12	29	22	14	19	100	36	886
Man	4	19	34	18	9	16	100	27	742
Låg utbildning	7	12	29	15	15	22	100	30	277
Medel utbildning	4	16	30	21	11	18	100	32	673
Hög utbildning	2	17	34	22	10	15	100	32	662
Bor i ren landsbygd	5	17	34	18	9	17	100	27	234
Bor i mindre tätort	5	17	31	18	10	19	100	28	312
Bor i stad/större tätort	3	16	34	20	10	17	100	30	782
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	2	10	24	27	19	18	100	46	265
Uppväxt i Sverige	4	16	32	21	10	17	100	31	1 432
Uppväxt utanför Sverige	3	16	21	15	22	23	100	37	124

Kommentar: Frågan lyder: 'I vilken grad upplever du att alkoholkonsumtion är ett problem när det gäller:'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2014.

**forts. Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet
i den kommun där du bor, 2014 (procent)**

	Inget problem alls			Mycket stort problem		Ingen uppfattning	Summa	Stort problem (4-5)	Antal svar
	1	2	3	4	5				
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetarhem	4	13	29	21	15	18	100	36	656
Jordbrukarhem	9	23	23	13	11	21	100	24	47
Tjänstemannahem	3	18	34	22	9	14	100	31	705
Företagarhem	6	11	34	13	10	26	100	23	123
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	2	14	32	27	13	12	100	40	569
Varken vänster eller höger	5	15	27	20	11	22	100	31	423
Klart/något höger	4	17	36	15	9	19	100	24	606
<i>Partisynpati</i>									
Vänsterpartiet	2	14	32	19	15	18	100	34	88
Socialdemokraterna	4	13	31	24	13	15	100	37	448
Miljöpartiet	1	15	27	32	11	14	100	43	118
Centerpartiet	6	14	31	16	10	23	100	26	106
Liberalerna	1	22	39	21	5	12	100	26	117
Kristdemokraterna	2	11	31	20	23	13	100	43	61
Moderaterna	4	17	36	14	8	21	100	22	369
Sverigedemokraterna	5	19	22	21	14	19	100	35	140
<i>Dryckesvanor</i>									
Nykterister	5	6	25	23	23	18	100	46	241
Sporadiska	4	18	30	19	11	18	100	30	695
Regelbundna	3	17	35	20	8	17	100	28	688

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2014.

Tabell 36 Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet i Sverige, 2014 (procent)

	Inget problem alls			Mycket stort problem		Ingen uppfattning	Summa	Stort problem (4-5)	Antal svar
	1	2	3	4	5				
Samtliga	1	6	27	29	23	14	100	52	1 632
16-29 år	2	9	26	29	22	12	100	51	231
30-49 år	1	7	28	32	20	12	100	52	460
50-64 år	0	5	27	33	24	11	100	57	438
65-85 år	1	4	26	23	26	20	100	49	503
Kvinna	0	4	23	31	27	15	100	58	890
Man	2	8	31	27	18	14	100	45	741
Låg utbildning	2	3	22	18	33	22	100	51	279
Medel utbildning	1	6	26	27	25	15	100	52	673
Hög utbildning	1	7	30	36	17	9	100	53	663
Bor i ren landsbygd	2	5	28	30	23	12	100	53	235
Bor i mindre tätort	1	3	25	32	25	14	100	57	314
Bor i stad/större tätort	1	7	28	28	22	14	100	50	782
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	2	8	22	30	23	15	100	53	265
Uppväxt i Sverige	1	6	28	30	22	13	100	52	1 433
Uppväxt utanför Sverige	2	10	22	22	22	22	100	44	125

Kommentar: Frågan lyder: 'I vilken grad upplever du att alkoholkonsumtion är ett problem när det gäller:'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2014.

forts. Problem med alkoholkonsumtion när det gäller våld, kriminalitet och otrygghet i Sverige, 2014 (procent)

	Inget problem alls			Mycket stort problem		Ingen uppfattning	Summa	Stort problem (4-5)	Antal svar
	1	2	3	4	5				
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetarhem	1	4	23	26	29	17	100	55	658
Jordbrukarhem	2	6	21	28	34	9	100	62	47
Tjänstemannahem	0	7	30	34	18	11	100	52	706
Företagarhem	2	4	31	29	16	18	100	45	123
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	1	5	25	32	27	10	100	59	570
Varken vänster eller höger	1	6	24	27	23	19	100	50	424
Klart/något höger	1	6	31	29	19	14	100	48	607
<i>Partisynpati</i>									
Vänsterpartiet	2	7	20	31	29	11	100	60	88
Socialdemokraterna	1	5	25	30	24	15	100	54	449
Miljöpartiet	0	9	18	43	21	9	100	64	117
Centerpartiet	0	4	30	30	19	17	100	49	106
Liberalerna	0	6	38	33	12	11	100	45	116
Kristdemokraterna	0	6	18	24	42	10	100	66	62
Moderaterna	1	5	32	29	18	15	100	47	371
Sverigedemokraterna	2	6	23	19	34	16	100	53	141
<i>Dryckesvanor</i>									
Nykterister	3	2	15	24	38	18	100	62	243
Sporadiska	1	6	26	28	25	14	100	53	697
Regelbundna	0	7	31	33	16	13	100	49	687

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2014.

Tabell 37 Alkoholens betydelse för samhällsproblem i Sverige, 2015 (procent)

	Mycket liten betydelse	Ganska liten betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska stor betydelse	Mycket stor betydelse	Ingen uppfattning	Summa	Ganska/mycket stor betydelse	Antal svar
Trafikolyckor	2	3	4	40	49	2	100	89	1 625
Ohälsa	1	2	8	42	45	2	100	87	1 617
Arbetslöshet	4	12	28	31	16	9	100	47	1 616
Organiserad brottslighet	4	12	20	28	26	10	100	54	1 618
Våld i nära relationer	1	1	2	29	64	3	100	93	1 622
Otrygghet på gator och torg	2	3	12	39	42	2	100	81	1 616
Själv mord	2	8	23	25	22	20	100	47	1 616
Ansvarslöst beteende	1	1	7	35	52	4	100	87	1 616

Kommentar: Frågan lyder: 'Enligt din bedömning, vilken betydelse har alkohol och alkoholkonsumtion för nedanstående samhällsproblem i Sverige?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2015.

Tabell 38 Alkoholens betydelse för samhällsproblem: trafikolyckor, 2015 (procent)

	Mycket liten betydelse	Ganska liten betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska stor betydelse	Mycket stor betydelse	Ingen uppfattning	Summa	Ganska/mycket stor betydelse	Antal svar
Samtliga	2	3	4	40	49	2	100	89	1 625
16–29 år	1	3	7	46	41	2	100	87	224
30–49 år	0	4	7	42	44	3	100	86	449
50–64 år	2	4	3	40	49	2	100	89	432
65–85 år	3	2	2	35	57	1	100	92	520
Kvinna	2	1	3	39	53	2	100	92	815
Man	2	5	6	40	45	2	100	85	807
Låg utbildning	4	2	1	29	61	3	100	90	283
Medel utbildning	2	3	5	38	50	2	100	88	630
Hög utbildning	1	4	4	46	43	2	100	89	690
Bor i ren landsbygd	1	4	3	39	50	3	100	89	227
Bor i mindre tätort	2	2	5	38	51	2	100	89	310
Bor i stad/större tätort	2	3	3	40	50	2	100	90	787
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	2	5	6	41	44	2	100	85	273
Uppväxt i Sverige	1	3	4	41	49	2	100	90	1 424
Uppväxt utanför Sverige	6	6	7	32	48	1	100	80	134

Kommentar: Frågan lyder: 'Enligt din bedömning, vilken betydelse har alkohol och alkoholkonsumtion för nedanstående samhällsproblem i Sverige?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. Frågan ställdes om flera olika samhällsproblem. I denna rapport redovisas de tre samhällsproblem är alkoholen ansågs ha störst betydelse hos respondenterna: trafikolyckor, ohälsa (tabell 39) samt våld i nära relationer (tabell 40). **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015.

forts. Alkoholens betydelse för samhällsproblem: trafikolyckor, 2015 (procent)

	Mycket liten betydelse	Ganska liten betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska stor betydelse	Mycket stor betydelse	Ingen uppfattning	Summa	Ganska/mycket stor betydelse	Antal svar
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetarhem	3	3	4	36	52	2	100	88	573
Jordbrukarhem	2	0	2	22	70	4	100	92	50
Tjänstemannahem	1	3	5	43	46	2	100	89	761
Företagarhem	1	7	5	44	41	2	100	85	133
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	1	2	1	44	51	1	100	95	495
Varken vänster eller höger	3	3	6	33	53	2	100	86	435
Klart/något höger	1	4	5	42	46	2	100	88	656
<i>Partisympati</i>									
Vänsterpartiet	0	1	1	52	44	2	100	96	104
Socialdemokraterna	2	2	2	37	55	2	100	92	351
Miljöpartiet	0	3	2	47	45	3	100	92	98
Centerpartiet	1	3	5	45	46	0	100	91	131
Liberalerna	1	1	5	49	43	1	100	92	99
Kristdemokraterna	0	4	2	38	54	2	100	92	45
Moderaterna	2	4	5	38	49	2	100	87	315
Sverigedemokraterna	3	6	6	38	44	3	100	82	232
<i>Dryckesvanor</i>									
Nykterister	3	2	3	28	62	2	100	90	233
Sporadiska	2	3	4	39	50	2	100	89	687
Regelbundna	2	4	5	44	43	2	100	87	695

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015.

Tabell 39 Alkoholens betydelse för samhällsproblem: ohälsa, 2015 (procent)

	Mycket liten betydelse	Ganska liten betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska stor betydelse	Mycket stor betydelse	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska stor	Antal svar
Samtliga	1	2	8	42	45	2	100	87	1 617
16–29 år	0	3	12	52	30	3	100	82	224
30–49 år	0	3	12	44	39	2	100	83	447
50–64 år	2	2	7	41	45	3	100	86	431
65–85 år	2	2	5	37	52	2	100	89	515
Kvinna	1	1	6	38	51	3	100	89	814
Man	1	4	11	45	37	2	100	82	800
Låg utbildning	3	3	6	33	51	4	100	84	280
Medel utbildning	2	2	11	40	42	3	100	82	627
Hög utbildning	0	3	7	46	42	2	100	88	689
Bor i ren landsbygd	1	1	9	45	42	2	100	87	224
Bor i mindre tätort	2	2	8	40	44	4	100	84	309
Bor i stad/större tätort	1	3	8	42	44	2	100	86	784
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	2	4	10	39	42	3	100	81	272
Uppväxt i Sverige	1	2	8	42	45	2	100	87	1 418
Uppväxt utanför Sverige	4	6	8	45	35	2	100	80	134

Kommentar: Frågan lyder: 'Enligt din bedömning, vilken betydelse har alkohol och alkoholkonsumtion för nedanstående samhällsproblem i Sverige?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015.

forts. Alkoholens betydelse för samhällsproblem: ohälsa, 2015 (procent)

	Mycket liten betydelse	Ganska liten betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska stor betydelse	Mycket stor betydelse	Ingen uppfattning	Mycket/ganska stor	Summa	Antal svar
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetarhem	2	2	9	38	46	3	84	100	571
Jordbrukarhem	0	0	13	35	50	2	85	100	48
Tjänstemannahem	1	3	7	46	42	1	88	100	758
Företagarhem	1	3	12	40	39	5	79	100	133
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	1	2	7	41	48	1	89	100	496
Varken vänster eller höger	3	2	8	37	47	3	84	100	432
Klart/något höger	1	3	10	46	38	2	84	100	652
<i>Partisynpati</i>									
Vänsterpartiet	0	3	7	52	37	1	89	100	105
Socialdemokraterna	2	2	9	35	50	2	85	100	349
Miljöpartiet	0	1	6	41	50	2	91	100	97
Centerpartiet	0	2	8	48	40	2	88	100	130
Liberalerna	0	3	5	56	34	2	90	100	99
Kristdemokraterna	0	4	11	43	42	0	85	100	45
Moderaterna	1	3	10	43	40	3	83	100	315
Sverigedemokraterna	2	3	10	42	40	3	82	100	230
<i>Dryckesvanor</i>									
Nykterister	2	1	6	23	66	2	89	100	231
Sporadiska	1	3	8	43	43	2	86	100	685
Regelbundna	1	3	10	46	37	3	83	100	692

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015.

Tabell 40 Alkoholens betydelse för samhällsproblem: våld i nära relationer, 2015 (procent)

	Mycket liten betydelse	Ganska liten betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska stor betydelse	Mycket stor betydelse	Ingen uppfattning	Summa	Mycket/ganska stor	Antal svar
Samtliga	1	1	2	29	64	3	100	93	1 622
16–29 år	1	2	7	47	42	1	100	89	223
30–49 år	0	1	1	31	64	3	100	95	452
50–64 år	2	1	2	27	65	3	100	92	433
65–85 år	2	0	2	21	73	2	100	94	514
Kvinna	2	0	2	24	70	2	100	94	815
Man	1	1	3	34	58	3	100	92	804
Låg utbildning	3	1	2	23	66	5	100	89	279
Medel utbildning	2	1	3	32	60	2	100	92	632
Hög utbildning	0	1	1	29	67	2	100	96	689
Bor i ren landsbygd	1	1	1	24	70	3	100	94	225
Bor i mindre tätort	2	1	3	29	61	4	100	90	310
Bor i stad/större tätort	1	0	3	30	64	2	100	94	788
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	1	2	2	31	61	3	100	92	271
Uppväxt i Sverige	1	1	2	28	66	2	100	94	1 422
Uppväxt utanför Sverige	4	3	4	38	46	5	100	84	135

Kommentar: Frågan lyder: 'Enligt din bedömning, vilken betydelse har alkohol och alkoholkonsumtion för nedanstående samhällsproblem i Sverige?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015.

forts. Alkoholens betydelse för samhällsproblem: våld i nära relationer, 2015 (procent)

	Mycket liten betydelse	Ganska liten betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska stor betydelse	Mycket stor betydelse	Ingen uppfattning	Mycket/ganska stor	Summa	Antal svar
<i>Subjektiv klass</i>									
Arbetsarbete	2	1	3	29	62	3	91	100	576
Jordbrukarbete	0	0	2	19	75	4	94	100	48
Tjänstemannabete	1	1	2	28	66	2	94	100	759
Företagsarbete	1	2	2	39	55	1	94	100	133
<i>Ideologisk placering</i>									
Klart/något vänster	1	0	2	28	68	1	96	100	495
Varken vänster eller höger	3	1	3	28	61	4	89	100	436
Klart/något höger	1	1	2	30	64	2	94	100	654
<i>Partisympati</i>									
Vänsterpartiet	0	0	1	30	68	1	98	100	105
Socialdemokraterna	3	1	3	25	67	1	92	100	350
Miljöpartiet	0	0	1	30	69	0	99	100	98
Centerpartiet	0	2	2	30	64	2	94	100	131
Liberalerna	0	1	1	33	63	2	96	100	99
Kristdemokraterna	0	0	2	20	78	0	98	100	45
Moderaterna	1	2	2	27	65	3	92	100	315
Sverigedemokraterna	2	0	3	34	55	6	89	100	232
<i>Dryckesvanor</i>									
Nykterister	3	1	3	24	68	1	92	100	232
Sporadiska	1	1	3	29	63	3	92	100	687
Regelbundna	1	1	1	30	65	2	95	100	694

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2015.

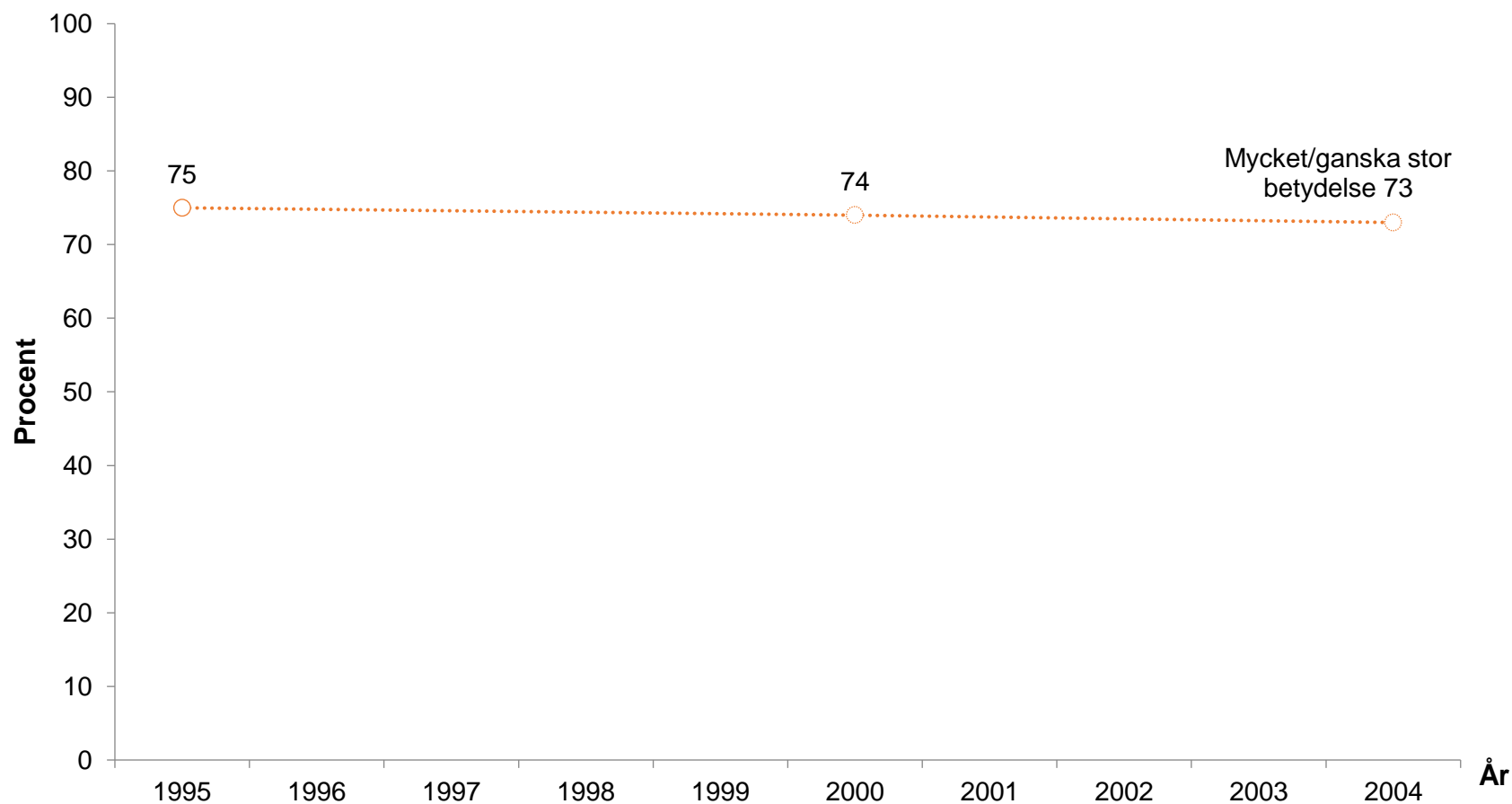
Tabell 41 Vilken betydelse har alkohol för våldet i samhället? 1995, 2000 och 2004 (procent)

	Mycket stor betydelse	Ganska stor betydelse	Varken liten eller stor betydelse	Ganska liten betydelse	Mycket liten betydelse	Summa	Mycket stor	Antal svar
1995	75	21	3	1	0	100	75	1 731
1996	-	-	-	-	-	-	-	-
1997	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
1996	-	-	-	-	-	-	-	-
1997	-	-	-	-	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	-	-	-	-
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	74	22	3	1	0	100	74	1 774
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	73	24	3	0	0	100	73	1 743

Kommentar: Frågan lyder: 'Det har under de senaste åren diskuterats vad som ligger bakom våldet i samhället. Enligt Din bedömning, vilken betydelse har följande saker?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1995, 2000 och 2004.

Figur 10 Vilken betydelse har alkohol för våldet i samhället? Andel mycket stor betydelse, 1995, 2000 och 2004 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Det har under de senaste åren diskuterats vad som ligger bakom våldet i samhället. Enligt Din bedömning, vilken betydelse har följande saker?'. Figuren redovisar andelen som anser att alkoholen har mycket stor betydelse för våldet i samhället. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1995, 2000 och 2004.

Tabell 42 Vilken betydelse har alkohol för våldet i samhället? Andel mycket stor betydelse, 1995, 2000 och 2004 (procent)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Samtliga	75	-	-	-	-	74	-	-	-	73
Antal svar	1 731	-	-	-	-	1 774	-	-	-	1 743
16–29 år	69	-	-	-	-	66	-	-	-	63
30–49 år	75	-	-	-	-	73	-	-	-	68
50–64 år	78	-	-	-	-	76	-	-	-	77
65–85 år	82	-	-	-	-	82	-	-	-	84
Kvinna	82	-	-	-	-	82	-	-	-	78
Man	70	-	-	-	-	66	-	-	-	68
Låg utbildning	81	-	-	-	-	80	-	-	-	79
Medel utbildning	75	-	-	-	-	73	-	-	-	73
Hög utbildning	71	-	-	-	-	69	-	-	-	69
Bor i ren landsbygd	79	-	-	-	-	79	-	-	-	73
Bor i mindre tätort	74	-	-	-	-	72	-	-	-	74
Bor i stad/större tätort	77	-	-	-	-	72	-	-	-	73
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	72	-	-	-	-	76	-	-	-	75
Uppväxt i Sverige	75	-	-	-	-	74	-	-	-	74
Uppväxt utanför Sverige	73	-	-	-	-	76	-	-	-	71

Kommentar: Frågan lyder: 'Det har under de senaste åren diskuterats vad som ligger bakom våldet i samhället. Enligt Din bedömning, vilken betydelse har följande saker?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Tabellen redovisar andelen som anser att alkoholen har mycket stor betydelse för våldet i samhället. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1995, 2000 och 2004.

forts. Vilken betydelse har alkohol för våldet i samhället? Andel mycket eller ganska stor betydelse, 1995, 2000 och 2004 (procent)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Subjektiv klass</i>										
Arbetarhem	78	-	-	-	-	73	-	-	-	76
Jordbrukarhem	82	-	-	-	-	85	-	-	-	70
Tjänstemannahem	71	-	-	-	-	70	-	-	-	70
Företagarhem	75	-	-	-	-	77	-	-	-	72
<i>Ideologisk placering</i>										
Klart/något vänster	76	-	-	-	-	72	-	-	-	75
Varken vänster eller höger	78	-	-	-	-	77	-	-	-	75
Klart/något höger	70	-	-	-	-	71	-	-	-	69
<i>Partisympti</i>										
Vänsterpartiet	80	-	-	-	-	71	-	-	-	74
Socialdemokraterna	74	-	-	-	-	76	-	-	-	77
Miljöpartiet	81	-	-	-	-	74	-	-	-	77
Centerpartiet	73	-	-	-	-	77	-	-	-	65
Liberalerna	69	-	-	-	-	70	-	-	-	69
Kristdemokraterna	79	-	-	-	-	79	-	-	-	82
Moderaterna	75	-	-	-	-	70	-	-	-	67
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Dryckesvanor</i>										
Nykerister	82	-	-	-	-	87	-	-	-	80
Sporadiska	76	-	-	-	-	74	-	-	-	74
Regelbundna	70	-	-	-	-	68	-	-	-	70

Kommentar: Se kommentar på föregående sida.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1995, 2000 och 2004.

Tabell 43 "Alkohol är ett av våra största samhällsproblem", 2006 (procent)

	Helt felaktigt påstående										Helt riktigt påstående		Summa	Riktigt (8–10)	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Samtliga	3	2	6	9	6	15	9	13	12	5	20	100	37	1 575	
16–29 år	6	2	14	14	7	11	9	17	7	3	10	100	20	283	
30–49 år	4	2	7	13	7	15	11	12	13	4	12	100	29	518	
50–64 år	2	1	4	7	4	17	8	15	14	7	21	100	42	447	
65–85 år	2	0	2	2	4	14	8	11	14	5	38	100	57	327	
Kvinna	2	2	5	9	6	14	8	14	13	6	21	100	40	815	
Man	5	1	7	10	6	15	10	13	11	4	18	100	33	760	
Låg utbildning	4	1	4	6	4	15	7	13	12	5	29	100	46	360	
Medel utbildning	5	2	8	9	6	18	10	12	10	3	17	100	30	659	
Hög utbildning	1	1	6	12	6	10	10	15	16	7	16	100	39	536	
Bor i ren landsbygd	2	2	5	7	5	17	11	13	10	4	24	100	38	227	
Bor i mindre tätort	5	2	5	9	7	13	9	11	13	4	22	100	39	395	
Bor i stad/större tätort	3	1	8	10	6	15	9	13	13	6	16	100	35	703	
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	4	1	5	10	5	12	10	16	13	5	19	100	37	239	
Uppväxt i Sverige	3	2	6	9	6	15	10	13	12	5	19	100	36	1 407	
Uppväxt utanför Sverige	8	0	7	11	6	13	8	13	13	3	18	100	34	117	

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan följer några påståenden om alkohol. Ange för vart och ett av påståendena om det enligt din uppfattning är felaktigt eller riktigt.' Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2006.

forts. "Alkohol är ett av våra största samhällsproblem", 2006 (procent)

	Helt felaktigt påstående					Helt riktigt påstående					Summa	Riktigt (8-10)	Antal svar	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9				10
<i>Subjektiv klass</i>														
Arbetarhem	5	2	6	10	7	14	9	13	11	4	19	100	34	621
Jordbrukarhem	0	0	4	6	2	20	6	6	6	6	44	100	56	50
Tjänstemannahem	2	2	7	9	5	14	11	13	15	6	16	100	37	696
Företagarhem	3	1	7	13	4	15	11	15	9	3	19	100	31	136
<i>Ideologisk placering</i>														
Klart/något vänster	2	2	5	9	5	13	9	14	14	5	22	100	41	567
Varken vänster eller höger	5	2	7	6	6	16	11	10	11	4	22	100	37	350
Klart/något höger	4	2	6	12	6	16	9	14	12	6	13	100	31	591
<i>Partisympati</i>														
Vänsterpartiet	3	3	6	9	6	13	8	13	14	3	22	100	39	87
Socialdemokraterna	3	2	6	8	6	13	11	14	12	5	20	100	37	465
Miljöpartiet	2	0	6	7	3	13	12	15	12	4	26	100	42	121
Centerpartiet	1	1	4	8	7	14	11	14	15	7	18	100	40	123
Liberalerna	5	2	9	11	4	16	7	12	19	1	14	100	34	104
Kristdemokraterna	2	0	4	8	2	14	5	9	18	4	34	100	56	104
Moderaterna	6	2	6	14	6	18	10	14	8	5	11	100	24	384
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Dryckesvanor</i>														
Nykterister	3	0	2	3	2	11	4	11	14	5	45	100	64	209
Sporadiska	4	2	6	9	6	16	9	13	10	6	19	100	35	731
Regelbundna	3	2	8	12	6	14	12	14	14	4	11	100	29	614

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2006.

Tabell 44 "Personer som dricker sprit/vin/starköl varje dag har alkoholproblem", 2006 (procent)

	Helt felaktigt påstående										Helt riktigt påstående		Summa	Riktigt (8–10)	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Samtliga	3	1	3	4	3	7	5	7	11	9	47	100	67	1 576	
16–29 år	3	2	5	4	3	9	2	11	12	10	39	100	61	284	
30–49 år	4	1	3	5	3	7	5	6	13	9	44	100	66	517	
50–64 år	2	1	3	4	4	8	5	7	9	8	49	100	66	447	
65–85 år	3	1	2	3	2	5	6	6	10	8	54	100	72	328	
Kvinna	2	1	2	4	2	7	5	7	11	7	52	100	70	815	
Man	4	1	5	5	3	7	5	9	11	10	40	100	61	761	
Låg utbildning	1	1	3	3	1	5	2	6	8	7	63	100	78	361	
Medel utbildning	4	1	3	5	4	7	4	8	11	9	44	100	64	660	
Hög utbildning	3	1	4	4	3	8	7	8	14	8	40	100	62	535	
Bor i ren landsbygd	2	0	3	5	4	8	4	7	9	8	50	100	67	226	
Bor i mindre tätort	3	1	3	4	3	6	4	7	11	8	50	100	69	394	
Bor i stad/större tätort	3	1	3	4	3	7	5	7	11	10	46	100	67	705	
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	3	2	5	6	2	8	6	11	13	8	36	100	57	241	
Uppväxt i Sverige	3	1	3	5	3	7	5	8	11	9	45	100	65	1 406	
Uppväxt utanför Sverige	5	0	3	1	3	10	8	7	13	9	41	100	63	119	

Kommentar: Frågan lyder: 'Nedan följer några påståenden om alkohol. Ange för vart och ett av påståendena om det enligt din uppfattning är felaktigt eller riktigt.' Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2006.

forts. "Personer som dricker sprit/vin/starköl varje dag har alkoholproblem", 2006 (procent)

	Helt felaktigt påstående										Helt riktigt påstående		Summa	Riktigt (8–10)	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
<i>Subjektiv klass</i>															
Arbetarhem	2	1	3	3	2	7	4	6	11	9	52	100	72	621	
Jordbrukarhem	0	0	0	2	8	8	6	0	10	6	60	100	76	50	
Tjänstemannahem	4	1	4	5	4	7	5	9	13	9	39	100	61	696	
Företagarhem	4	1	4	7	3	9	8	7	6	6	45	100	57	135	
<i>Ideologisk placering</i>															
Klart/något vänster	2	1	3	4	1	6	4	8	13	8	50	100	71	566	
Varken vänster eller höger	4	1	3	3	4	7	3	10	7	8	50	100	65	352	
Klart/något höger	4	1	4	6	3	8	6	6	12	10	40	100	62	590	
<i>Partisympati</i>															
Vänsterpartiet	5	2	7	2	1	8	1	8	18	6	42	100	66	87	
Socialdemokraterna	2	1	1	3	2	5	5	9	9	8	55	100	72	467	
Miljöpartiet	1	0	3	3	1	9	4	4	12	8	55	100	75	121	
Centerpartiet	0	1	4	2	6	6	7	10	13	12	39	100	64	123	
Liberalerna	4	3	7	4	3	10	5	7	13	7	37	100	57	103	
Kristdemokraterna	3	1	2	3	3	10	3	7	14	5	49	100	68	105	
Moderaterna	5	1	4	6	4	7	6	8	10	9	40	100	59	383	
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>Dryckesvanor</i>															
Nykterister	3	0	0	1	0	2	2	6	10	6	70	100	86	211	
Sporadiska	2	1	2	2	3	7	4	7	11	9	52	100	72	731	
Regelbundna	5	1	6	7	4	9	7	8	12	9	32	100	53	614	

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2006.

Tabell 45 I vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning: kör onykter i trafiken, 2000 (procent)

	Förekommer aldrig										Mycket vanligt		Summa	Vanligt (8–10)	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Samtliga	40	18	14	8	3	6	3	3	2	1	2	100	5	1 731	
16–29 år	33	20	14	8	4	7	4	4	3	1	2	100	6	379	
30–49 år	36	17	16	9	4	6	3	3	2	1	3	100	6	562	
50–64 år	44	22	12	7	2	6	3	2	1	1	0	100	2	442	
65–85 år	58	13	10	7	3	3	0	2	1	0	3	100	4	348	
Kvinna	46	15	11	7	3	6	3	3	2	1	3	100	6	888	
Man	36	21	16	9	3	5	3	3	2	1	1	100	4	843	
Låg utbildning	53	12	9	6	3	6	2	2	2	1	4	100	7	481	
Medel utbildning	40	20	13	7	4	6	3	3	2	1	1	100	4	732	
Hög utbildning	31	21	18	11	4	6	3	3	1	1	1	100	3	484	
Bor i ren landsbygd	39	19	16	7	5	4	2	3	2	0	3	100	5	276	
Bor i mindre tätort	43	20	12	6	3	4	4	3	2	1	2	100	5	372	
Bor i stad/större tätort	40	18	13	8	3	7	3	3	2	1	2	100	5	804	
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	40	14	15	9	5	7	2	2	2	2	2	100	6	246	
Uppväxt i Sverige	39	19	14	8	4	6	3	3	2	1	1	100	4	1 540	
Uppväxt utanför Sverige	44	12	12	6	1	6	2	2	1	4	10	100	15	130	

Kommentar: Frågan lyder: 'I allmänhet, i vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning..' Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2000.

forts. I vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning: kör onykter i trafiken, 2000 (procent)

	Förekommer aldrig										Mycket vanligt		Summa	Vanligt (8-10)	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
<i>Subjektiv klass</i>															
Arbetarhem	45	18	10	7	3	6	3	2	2	1	3	100	6	686	
Jordbrukarhem	39	22	16	6	5	3	2	3	2	0	2	100	4	63	
Tjänstemannahem	35	18	19	8	4	5	3	4	2	1	1	100	4	655	
Företagarhem	37	24	9	7	4	9	1	4	3	1	1	100	5	136	
<i>Ideologisk placering</i>															
Klart/något vänster	41	22	11	8	2	6	3	2	2	1	2	100	5	534	
Varken vänster eller höger	43	17	13	6	3	6	3	3	2	1	3	100	6	590	
Klart/något höger	36	18	18	9	5	5	3	3	1	1	1	100	3	554	
<i>Partisynpati</i>															
Vänsterpartiet	40	22	9	8	3	5	3	4	2	2	2	100	6	236	
Socialdemokraterna	44	19	13	6	3	6	1	2	2	1	3	100	6	503	
Miljöpartiet	33	13	22	9	1	5	10	2	2	1	2	100	5	82	
Centerpartiet	34	23	16	11	5	3	2	2	2	2	0	100	4	61	
Liberalerna	30	18	18	10	8	4	7	4	1	0	0	100	1	73	
Kristdemokraterna	44	22	11	5	2	5	4	2	2	1	2	100	5	185	
Moderaterna	38	16	18	9	4	6	3	3	1	1	1	100	3	383	
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>Dryckesvanor</i>															
Nykterister	49	14	10	4	3	5	3	1	4	1	6	100	11	223	
Sporadiska	43	18	13	7	3	6	3	3	1	1	2	100	4	878	
Regelbundna	33	21	16	11	5	5	3	3	1	1	1	100	3	581	

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2000.

Tabell 46 I vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning: *dricker hembränt*, 2000 (procent)

	Förekommer aldrig										Mycket vanligt		Summa	Vanligt (8–10)	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
Samtliga	22	9	9	7	5	11	5	8	9	6	9	100	24	1 728	
16–29 år	7	6	7	6	3	9	7	13	14	12	16	100	42	379	
30–49 år	11	9	10	7	7	13	7	9	11	7	9	100	27	561	
50–64 år	25	13	12	8	4	12	3	7	8	3	5	100	16	440	
65–85 år	49	9	9	6	4	9	4	3	2	1	4	100	7	348	
Kvinna	27	9	9	7	4	10	5	6	9	6	8	100	23	886	
Man	16	9	10	7	5	12	6	11	9	6	9	100	24	842	
Låg utbildning	34	9	7	6	4	11	5	5	7	3	9	100	19	477	
Medel utbildning	16	8	10	6	4	11	6	10	11	7	11	100	29	736	
Hög utbildning	16	12	11	9	6	11	6	10	9	6	4	100	19	483	
Bor i ren landsbygd	20	10	9	5	4	10	5	9	11	6	11	100	28	280	
Bor i mindre tätort	20	9	11	5	3	14	7	7	9	5	10	100	24	366	
Bor i stad/större tätort	22	10	9	7	5	10	5	9	9	6	8	100	23	804	
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	22	9	9	10	7	12	5	7	8	6	5	100	19	245	
Uppväxt i Sverige	19	9	10	7	5	11	6	8	10	6	9	100	25	1 539	
Uppväxt utanför Sverige	39	9	8	7	5	12	2	5	4	1	8	100	13	130	

Kommentar: Frågan lyder: 'I allmänhet, i vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning..' Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat respektive delfråga.

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2000.

forts. I vilken utsträckning tror du att personer i din omgivning: dricker hembränt, 2000 (procent)

	Förekommer aldrig										Mycket vanligt		Summa	Vanligt (8-10)	Antal svar
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
<i>Subjektiv klass</i>															
Arbetarhem	18	7	9	6	4	12	5	9	10	7	13	100	30	689	
Jordbrukarhem	27	14	11	8	2	6	5	6	10	3	8	100	21	63	
Tjänstemannahem	21	11	11	9	5	10	6	9	10	4	4	100	18	655	
Företagarhem	19	12	7	4	8	14	6	6	6	8	10	100	24	136	
<i>Ideologisk placering</i>															
Klart/något vänster	18	8	9	8	6	11	5	8	10	7	10	100	27	532	
Varken vänster eller höger	25	8	10	6	4	12	4	6	10	6	9	100	25	588	
Klart/något höger	22	11	10	6	4	10	7	10	9	4	7	100	20	558	
<i>Partisympti</i>															
Vänsterpartiet	15	8	7	6	6	12	5	9	11	8	13	100	32	236	
Socialdemokraterna	23	8	10	8	4	13	6	6	9	6	7	100	22	499	
Miljöpartiet	11	9	9	6	9	11	5	12	8	10	10	100	28	80	
Centerpartiet	21	7	8	10	2	10	2	10	15	7	8	100	30	60	
Liberalerna	18	14	17	8	4	8	5	10	7	5	4	100	16	73	
Kristdemokraterna	33	13	10	6	3	10	5	9	6	1	4	100	11	187	
Moderaterna	20	11	9	6	4	12	7	11	8	4	8	100	20	385	
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>Dryckesvanor</i>															
Nykterister	43	9	8	5	3	8	3	4	6	3	8	100	17	221	
Sporadiska	21	10	10	7	4	12	6	8	8	6	8	100	22	877	
Regelbundna	14	8	10	7	6	11	6	10	12	7	9	100	28	583	

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2000.

ALKOHOLVANOR

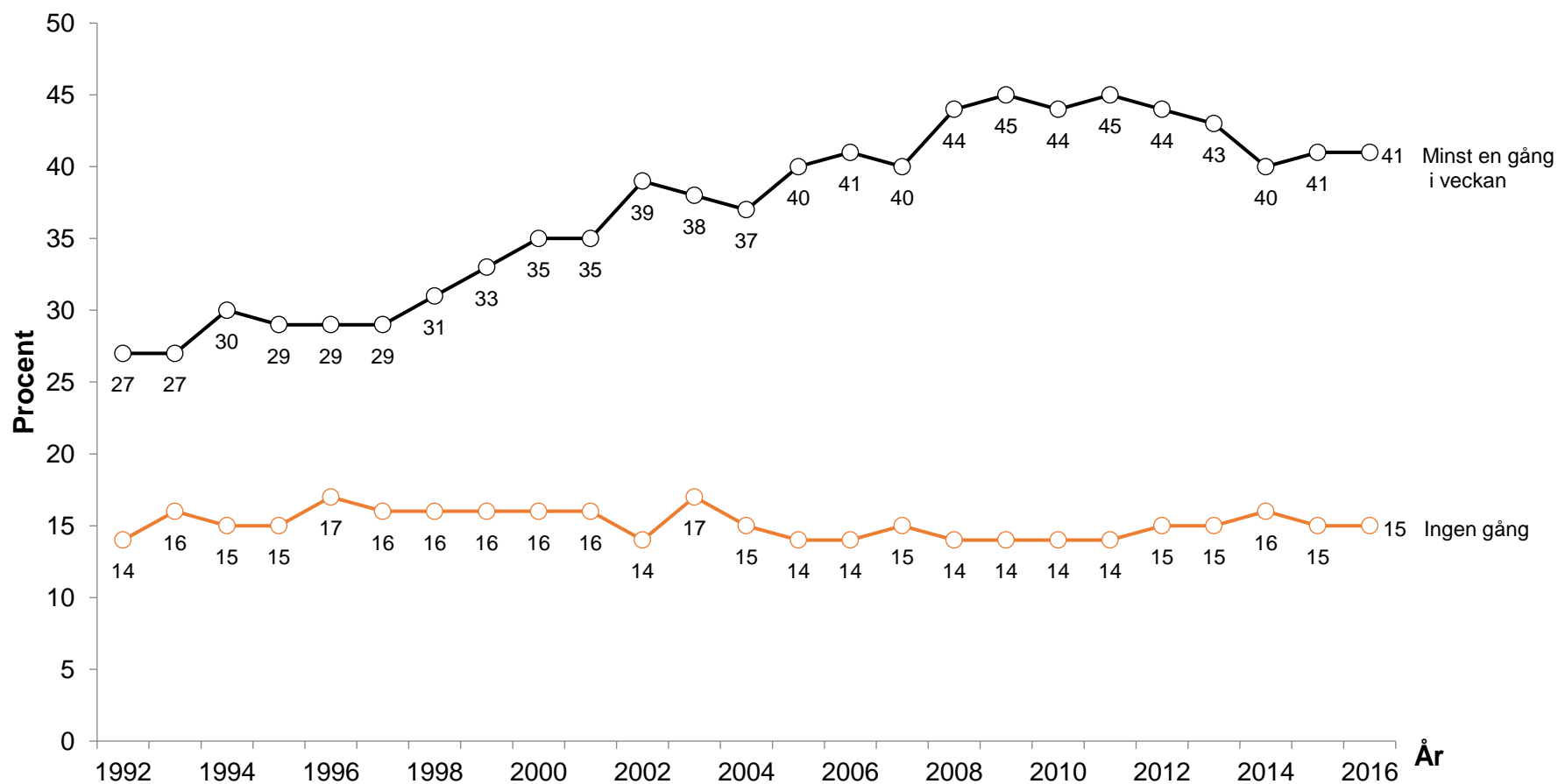
Tabell 47 Senaste 12 månaderna: druckit sprit/vin/starköl, 1992–2016(procent)

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Summa	Antal svar
1992	14	10	4	11	34	22	5	100	1 887
1993	16	9	5	11	32	22	5	100	1 847
1994	15	9	5	10	31	26	4	100	1 682
1995	15	9	5	9	33	23	6	100	1 749
1996	17	8	4	10	32	23	6	100	1 733
1997	16	7	5	9	34	23	6	100	1 711
1998	16	7	4	10	32	25	6	100	3 541
1999	16	7	4	9	31	27	6	100	3 408
2000	16	7	4	8	30	28	7	100	3 476
2001	16	7	4	8	30	28	7	100	3 510
2002	14	6	4	8	29	29	10	100	3 488
2003	17	5	4	8	28	29	9	100	3 591
2004	15	7	5	8	28	29	8	100	3 514
2005	14	6	5	8	27	31	9	100	3 446
2006	14	6	4	7	28	32	9	100	3 273
2007	15	7	4	7	27	31	9	100	3 362
2008	14	5	5	7	25	34	10	100	1 620
2009	14	5	3	7	26	34	11	100	3 225
2010	14	5	4	7	26	32	12	100	3 231
2011	14	5	3	7	26	34	11	100	3 063
2012	15	6	3	8	24	33	11	100	3 072
2013	15	5	4	7	26	33	10	100	6 601
2014	16	5	4	8	27	31	9	100	6 770
2015	15	6	4	8	26	32	9	100	8 110
2016	15	5	4	8	27	31	10	100	7 974

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1992–2016.

Figur 2 Senaste 12 månaderna: druckit sprit/vin/starköl minst en gång i veckan, 1992–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Figuren redovisar andelen som svarat att de druckit starköl/vin/sprit minst en gång i veckan. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 1992–2016.

Tabell 48 Senaste 12 månaderna: druckit sprit/vin/starköl minst en gång i veckan, 1992–2016(procent)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	27	27	30	29	29	29	31	33	35	35	39	38	37	40	41	40	44	45	44	45	44	43	40	41	41
Antal svar	1 887	1 847	1 682	1 749	1 733	1 711	3 541	3 408	3 476	3 510	3 488	3 591	3 514	3 446	3 273	3 362	1 620	3 225	3 231	3 063	3 072	3 454	6 770	8 110	7 974
16–29 år	25	25	27	26	27	28	26	30	33	28	33	29	30	31	32	33	37	34	33	32	32	28	25	29	29
30–49 år	31	32	35	32	33	34	33	38	35	39	42	40	41	40	43	42	44	48	45	47	44	43	38	40	39
50–64 år	34	28	38	35	34	30	36	38	43	43	47	49	45	49	54	50	51	53	54	53	51	51	48	47	45
65–85 år	19	21	20	25	15	23	23	24	25	24	29	31	30	34	34	34	41	43	41	45	42	43	40	42	43
Kvinna	23	22	26	23	23	22	25	27	30	30	35	32	31	35	37	33	37	40	39	41	37	38	35	37	36
Man	32	33	35	36	34	36	37	40	39	40	44	44	44	44	46	48	51	52	51	51	51	47	45	46	46
Låg utbildning	21	18	20	19	20	20	22	24	23	25	28	29	26	29	29	27	32	34	32	34	32	32	26	29	29
Medel utbildning	26	28	31	30	28	29	29	31	33	33	36	37	37	38	40	37	43	44	44	42	43	40	37	38	37
Hög utbildning	43	44	47	41	41	41	42	47	50	47	53	49	49	51	54	55	54	56	54	57	52	53	49	49	50
Bor i ren landsbygd	18	19	21	19	22	25	23	23	26	28	30	32	29	31	36	34	33	39	35	41	39	38	32	35	35
Bor i mindre tätort	26	25	25	26	25	26	23	30	29	29	31	34	29	31	35	30	38	36	39	39	39	39	35	36	33
Bor i stad/större tätort	31	30	35	34	32	30	33	35	36	35	42	41	41	42	45	43	48	49	48	47	44	43	40	42	42
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	40	43	46	46	41	39	42	43	48	49	53	43	46	53	50	53	53	59	56	54	54	55	51	50	51
Uppväxt i Sverige	-	29	31	31	29	30	32	34	36	36	40	39	38	41	43	42	46	48	46	48	46	46	42	43	43
Uppväxt utanför Sverige	-	16	22	18	26	18	20	27	23	23	29	27	26	25	30	22	28	27	29	31	27	25	24	24	23

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Tabellen redovisar andelen som svare att de druckit starköl/vin/sprit minst en gång i veckan. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 1992–2016.

forts. Senaste 12 månaderna: druckit sprit/vin/starköl minst en gång i veckan, 1992–2016(procent)

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
<i>Subjektiv klass</i>																										
Arbetarhem	21	20	22	20	20	21	21	23	25	24	28	29	27	30	33	29	33	34	33	33	31	31	26	28	29	
Jordbrukarhem	8	19	7	17	6	18	14	9	20	17	19	26	21	27	20	21	16	24	25	35	32	28	25	29	27	
Tjänstemannahem	36	37	41	41	39	41	42	45	47	48	53	49	50	51	52	54	58	59	59	60	56	54	53	53	51	
Företagarhem	39	32	42	38	40	33	39	45	41	46	47	48	43	43	51	45	47	55	52	56	56	55	52	51	49	
<i>Ideologisk placering</i>																										
Klart/något vänster	26	25	27	29	28	26	28	32	34	35	38	36	36	39	40	39	44	44	42	45	42	43	38	41	41	
Varken vänster eller höger	23	22	22	21	21	20	23	25	26	27	32	32	29	29	33	31	34	37	33	34	34	33	29	30	32	
Klart/något höger	35	37	45	38	38	43	42	44	46	44	48	49	48	51	50	51	55	55	54	56	55	54	50	50	50	
<i>Partisynpati</i>																										
Vänsterpartiet	25	37	28	29	27	20	28	29	33	38	41	34	34	38	40	39	38	38	45	45	46	45	37	41	44	
Socialdemokraterna	24	22	24	29	27	25	25	31	31	32	35	36	31	33	36	32	39	37	36	36	37	36	33	35	37	
Miljöpartiet	31	21	24	20	25	22	27	34	27	35	30	35	36	36	35	43	41	50	43	45	49	48	41	44	37	
Centerpartiet	17	19	23	31	18	17	21	16	20	24	26	26	28	34	40	42	33	32	44	40	37	31	36	44	45	
Liberalerna	30	32	39	25	35	35	42	40	47	39	50	52	51	47	60	53	59	61	52	52	51	58	58	58	53	
Kristdemokraterna	13	13	22	16	10	18	24	30	29	27	36	29	21	25	28	27	33	28	35	34	20	28	32	28	31	
Moderaterna	37	41	47	42	40	44	48	45	48	50	53	53	51	54	52	56	60	58	57	58	58	56	52	52	51	
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39	48	31	43	35	38	36

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 1992-2016.

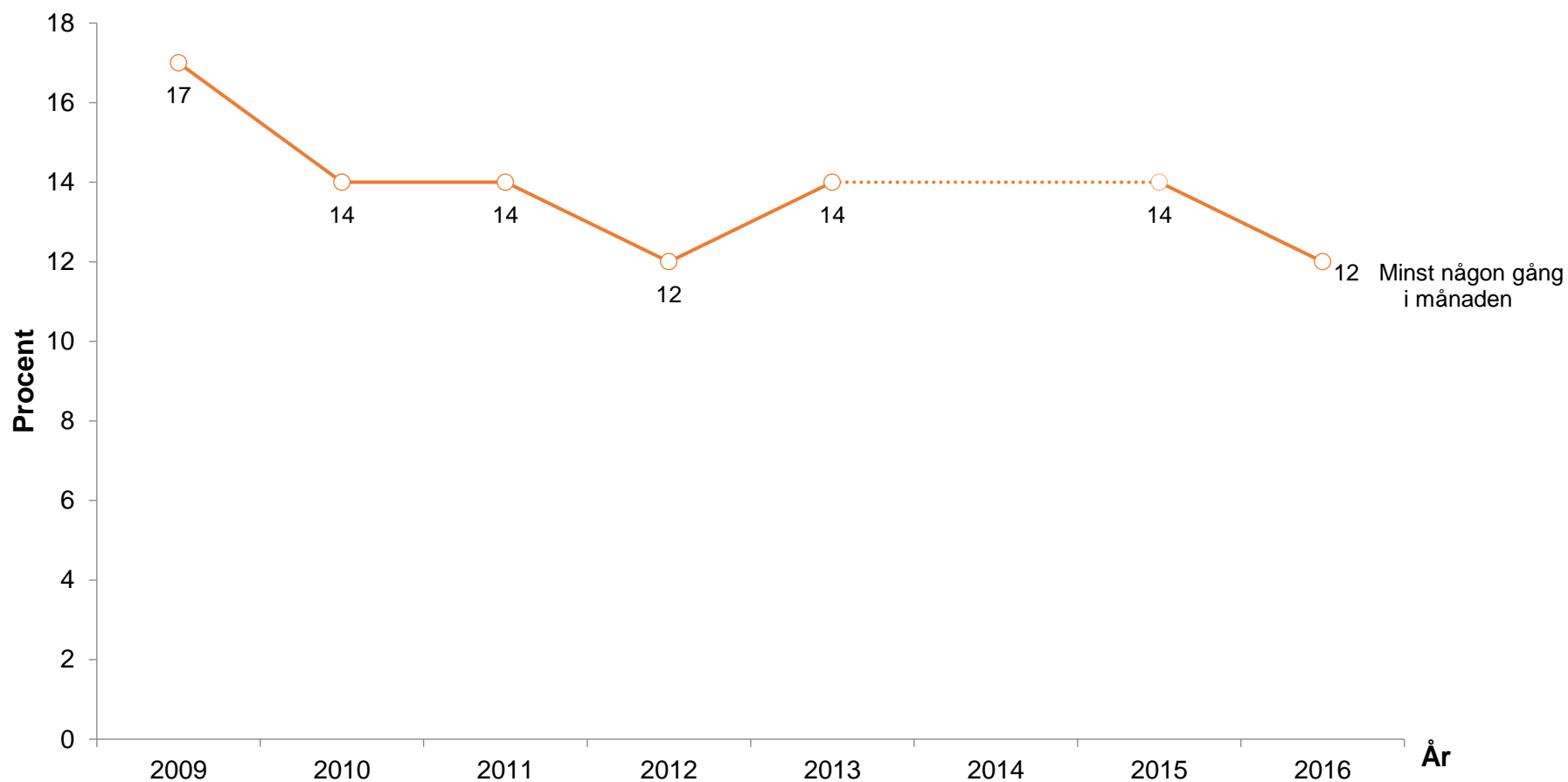
Tabell 49 Senaste 12 månaderna: druckit dig berusad, 2009–2016(procent)

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Summa	Minst någon gång i månaden	Antal svar
2009	50	16	8	9	12	4	1	100	17	1 630
2010	56	13	8	9	11	2	1	100	14	1 658
2011	55	14	7	10	11	3	0	100	14	1 562
2012	58	14	7	9	9	3	0	100	12	1 551
2013	54	14	8	10	10	3	1	100	14	1 603
2014	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	58	13	7	8	10	3	1	100	14	1 666
2016	57	14	9	8	9	3	0	100	12	1 638

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2009-2016.

Figur 3 Senaste 12 månaderna: druckit dig berusad minst en gång i månaden, 2009–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Figuren redovisar andelen som svarat att de druckit sig berusade minst någon gång i månaden. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2009-2016.

Tabell 50 Senaste 12 månaderna: druckit dig berusad minst någon gång i månaden, 2009–2016(procent)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	17	14	14	12	14	-	14	12
Antal svar	1 630	1 658	1 562	1 551	1 603	-	1 666	1 638
16–29 år	15	9	12	10	10	-	11	8
30–49 år	5	3	3	4	5	-	3	5
50–64 år	3	3	3	1	2	-	2	3
65–85 år	0	1	0	1	1	-	1	0
Kvinna	3	1	2	2	1	-	2	1
Man	8	6	5	5	7	-	4	6
Låg utbildning	1	3	1	2	1	-	2	3
Medel utbildning	6	3	3	4	4	-	3	4
Hög utbildning	6	4	5	4	5	-	4	3
Bor i ren landsbygd	4	2	3	0	1	-	2	3
Bor i mindre tätort	4	4	3	2	3	-	1	3
Bor i stad/större tätort	5	3	3	4	4	-	4	3
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	6	5	8	6	6	-	5	5
Uppväxt i Sverige	5	3	4	4	4	-	3	4
Uppväxt utanför Sverige	2	1	1	1	2	-	1	0

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Tabellen redovisar andelen som svarat att de druckit sig berusade minst någon gång i månaden. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer.

(-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2009–2016.

forts. Senaste 12 månaderna: druckit dig berusad minst någon gång i månaden, 2009–2016(procent)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>								
Arbetarhem	8	5	3	3	5	-	4	3
Jordbrukarhem	2	2	2	0	0	-	2	8
Tjänstemannahem	3	3	4	3	3	-	3	3
Företagarhem	4	0	4	5	4	-	3	8
<i>Ideologisk placering</i>								
Klart/något vänster	5	4	5	3	4	-	3	5
Varken vänster eller höger	4	4	2	3	3	-	2	2
Klart/något höger	6	3	3	4	5	-	3	4
<i>Partisynpati</i>								
Vänsterpartiet	1	5	8	8	8	-	5	9
Socialdemokraterna	4	2	3	2	2	-	3	2
Miljöpartiet	5	4	5	1	4	-	2	2
Centerpartiet	2	5	0	0	2	-	0	1
Liberalerna	4	1	7	4	4	-	1	2
Kristdemokraterna	2	3	2	3	0	-	2	6
Moderaterna	5	3	2	4	5	-	3	3
Sverigedemokraterna	9	7	8	3	5	-	2	7
<i>Dryckesvanor</i>								
Nykterister	0	0	0	0	0	-	1	0
Sporadiska	13	12	12	10	12	-	7	8
Regelbundna	26	23	22	21	22	-	23	21

Kommentar: Se kommentar på föregående sida.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2009–2016.

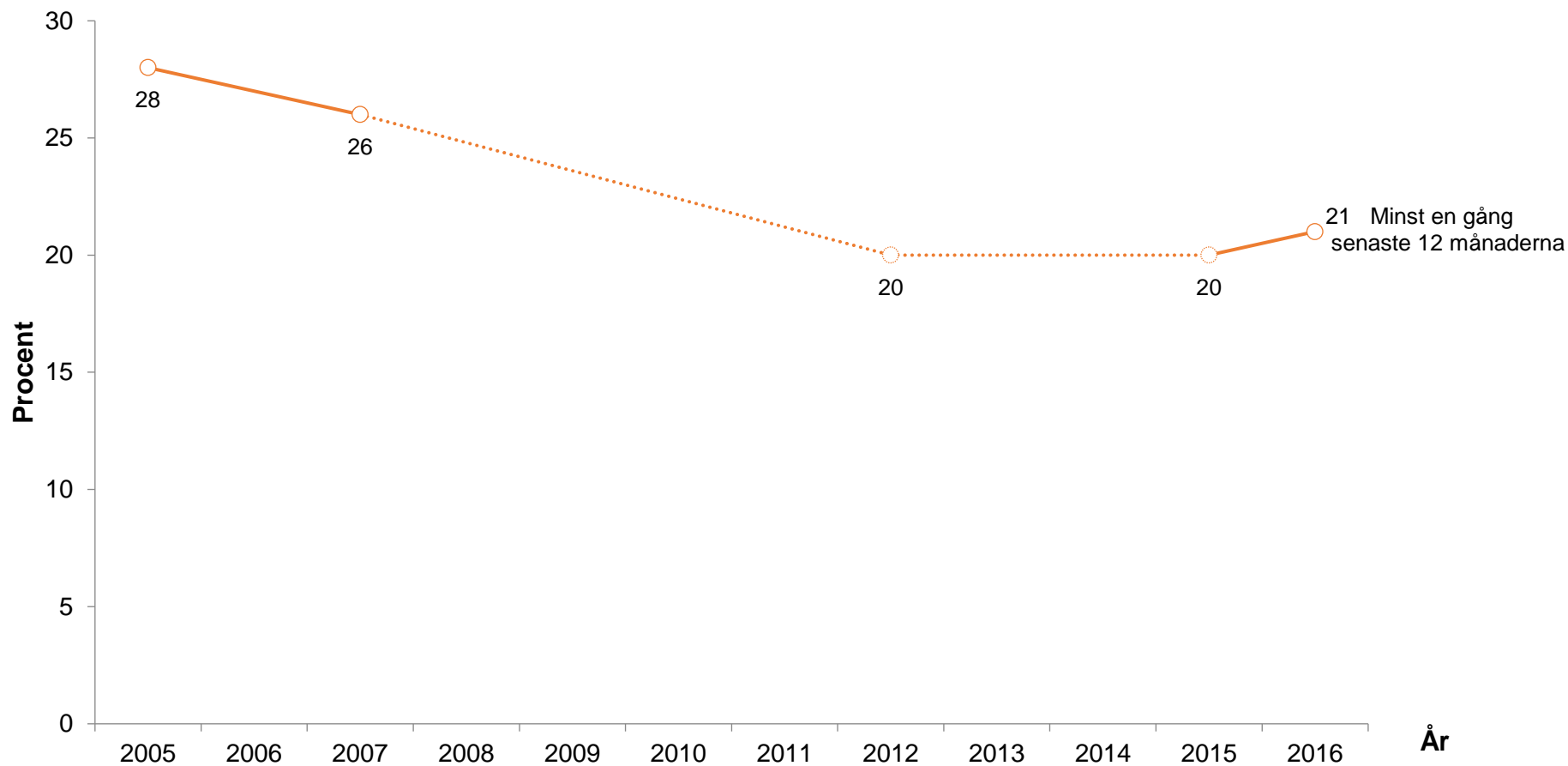
Tabell 51 Senaste 12 månaderna: storhandlat alkohol utomlands, 2005–2016(procent)

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Summa	Minst en gång	Antal svar
2005	72	17	7	3	1	0	0	100	28	3 445
2006	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	74	18	6	2	0	0	0	100	26	1 627
2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	80	15	3	2	0	0	0	100	20	3 037
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	80	14	4	2	0	0	0	100	20	1 666
2016	79	15	4	2	0	0	0	100	21	1 642

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2005–2016.

Figur 4 Senaste 12 månaderna: storhandlat alkohol utomlands någon gång de senaste 12 månaderna, 2005–2016 (procent)

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Figuren redovisar andelen som svarat att de storhandlat alkohol utomlands någon gång de senaste 12 månaderna, i månaden. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2005–2016.

Tabell 52 Senaste 12 månaderna: storhandlat alkohol utomlands någon gång de senaste 12 månaderna, 2005–2016(procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samtliga	28	-	26	-	-	-	-	20	-	-	20	21
Antal svar	3 445	-	1 627	-	-	-	-	3 037	-	-	1 666	1 642
16–29 år	24	-	27	-	-	-	-	15	-	-	19	17
30–49 år	29	-	27	-	-	-	-	20	-	-	17	20
50–64 år	30	-	30	-	-	-	-	24	-	-	22	26
65–85 år	21	-	21	-	-	-	-	18	-	-	18	20
Kvinna	25	-	24	-	-	-	-	18	-	-	17	18
Man	30	-	28	-	-	-	-	23	-	-	21	27
Låg utbildning	23	-	23	-	-	-	-	19	-	-	17	18
Medel utbildning	30	-	28	-	-	-	-	22	-	-	20	25
Hög utbildning	29	-	27	-	-	-	-	17	-	-	19	20
Bor i ren landsbygd	24	-	28	-	-	-	-	22	-	-	17	18
Bor i mindre tätort	29	-	28	-	-	-	-	22	-	-	19	25
Bor i stad/större tätort	28	-	26	-	-	-	-	18	-	-	19	21
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	29	-	23	-	-	-	-	22	-	-	17	22
Uppväxt i Sverige	28	-	26	-	-	-	-	20	-	-	18	22
Uppväxt utanför Sverige	25	-	23	-	-	-	-	22	-	-	22	19

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Tabellen redovisar andelen som svarat att de storhandlat alkohol utomlands någon gång de senaste 12 månaderna. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2005–2016.

forts. Senaste 12 månaderna: storhandlat alkohol utomlands minst en gång, 2005–2016(procent)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<i>Subjektiv klass</i>												
Arbetsarhem	26	-	25	-	-	-	-	19	-	-	18	20
Jordbrukarhem	13	-	24	-	-	-	-	19	-	-	18	21
Tjänstemannahem	32	-	28	-	-	-	-	20	-	-	20	24
Företagarhem	29	-	32	-	-	-	-	26	-	-	25	19
<i>Ideologisk placering</i>												
Klart/något vänster	24	-	24	-	-	-	-	18	-	-	16	18
Varken vänster eller höger	24	-	24	-	-	-	-	19	-	-	18	20
Klart/något höger	33	-	29	-	-	-	-	23	-	-	22	25
<i>Partisynpati</i>												
Vänsterpartiet	24	-	19	-	-	-	-	21	-	-	22	17
Socialdemokraterna	26	-	28	-	-	-	-	17	-	-	15	22
Miljöpartiet	16	-	21	-	-	-	-	13	-	-	11	14
Centerpartiet	24	-	18	-	-	-	-	17	-	-	21	19
Liberalerna	35	-	27	-	-	-	-	21	-	-	17	18
Kristdemokraterna	15	-	22	-	-	-	-	12	-	-	11	22
Moderaterna	36	-	32	-	-	-	-	26	-	-	23	22
Sverigedemokraterna	-	-	-	-	-	-	-	26	-	-	27	26
<i>Dryckesvanor</i>												
Nykterister	2	-	4	-	-	-	-	3	-	-	2	1
Sporadiska	24	-	21	-	-	-	-	17	-	-	16	19
Regelbundna	42	-	40	-	-	-	-	30	-	-	27	33

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** De nationella SOM-undersökningarna 2005–2016.

Tabell 53 Senaste 12 månaderna: *handlat* alkohol utomlands, 2011 (procent)

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Summa	Minst någon gång	Antal svar
Samtliga	54	29	11	5	1	0	0	100	46	1 535
16–29 år	60	26	7	4	2	0	1	100	40	232
30–49 år	48	29	15	6	1	1	0	100	52	458
50–64 år	47	36	12	4	1	0	0	100	53	429
65–85 år	63	25	8	4	0	0	0	100	37	416
Kvinna	58	30	9	2	1	0	0	100	42	823
Man	47	29	14	7	2	1	0	100	53	712
Låg utbildning	67	21	7	4	1	0	0	100	33	276
Medel utbildning	55	28	12	3	1	0	1	100	45	599
Hög utbildning	44	33	13	7	2	1	0	100	56	587
Bor i ren landsbygd	63	28	8	1	0	0	0	100	37	230
Bor i mindre tätort	56	29	10	4	1	0	0	100	44	297
Bor i stad/större tätort	53	29	11	5	1	0	1	100	47	696
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	43	30	17	7	2	0	1	100	57	253
Uppväxt i Sverige	53	30	12	4	1	0	0	100	47	1 340
Uppväxt utanför Sverige	55	28	10	4	2	0	1	100	45	109

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Observera att frågan skiljer sig från föregående tabell (tabell 53 och 54).

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2011.

forts. Senaste 12 månaderna: *handlat* alkohol utomlands, 2011 (procent)

	Någon gång under de senaste 12 månaderna							Summa	Minst någon gång	Antal svar
	Ingen gång	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan				
<i>Subjektiv klass</i>										
Arbetarhem	62	24	9	3	1	0	1	100	38	605
Jordbrukarhem	70	22	8	0	0	0	0	100	30	50
Tjänstemannahem	43	35	14	6	1	1	0	100	57	676
Företagarhem	43	36	13	6	2	0	0	100	57	108
<i>Ideologisk placering</i>										
Klart/något vänster	58	26	11	3	1	0	1	100	42	496
Varken vänster eller höger	58	28	9	4	1	0	0	100	42	411
Klart/något höger	45	33	13	7	1	1	0	100	55	573
<i>Partisympati</i>										
Vänsterpartiet	52	29	11	4	3	0	1	100	48	98
Socialdemokraterna	62	25	9	3	1	0	0	100	38	404
Miljöpartiet	51	33	12	2	1	0	1	100	49	164
Centerpartiet	57	30	9	4	0	0	0	100	43	57
Liberalerna	44	35	16	5	0	0	0	100	56	92
Kristdemokraterna	75	21	2	0	0	2	0	100	25	47
Moderaterna	43	33	14	7	2	1	0	100	57	454
Sverigedemokraterna	58	21	16	4	1	0	0	100	42	70
<i>Dryckesvanor</i>										
Nykterister	95	4	1	0	0	0	0	100	5	193
Sporadiska	57	31	6	3	1	0	0	100	43	675
Regelbundna	34	36	19	8	1	1	1	100	66	621

Kommentar: Se kommentar på föregående sida. **Källa:** Den nationella SOM-undersökningen 2011.

Tabell 54 Senaste 12 månaderna: handlat på Systembolaget, 2004–2005 (procent)

	Ingen gång	Någon gång under de senaste 12 månaderna	Någon gång i halvåret	Någon gång i kvartalet	Någon gång i månaden	Någon gång i veckan	Flera gånger i veckan	Summa	Minst en gång i veckan	Antal svar
2004	28	12	8	17	26	8	1	100	9	1 730
2005	28	11	9	18	26	7	1	100	8	1 696

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2004–2005.

Tabell 55 Senaste 12 månaderna: handlat på Systembolaget minst en gång i veckan, 2004–2005 (procent)

	2004	2005
Samtliga	9	8
Antal svar	1 730	1 696
16–29 år	8	6
30–49 år	9	8
50–64 år	10	9
65–85 år	6	7
Kvinna	5	5
Man	11	11
Låg utbildning	5	7
Medel utbildning	9	7
Hög utbildning	9	10
Bor i ren landsbygd	6	7
Bor i mindre tätort	6	4
Bor i stad/större tätort	9	9
Bor i Sthlm/Gbg/Malmö	12	13
Uppväxt i Sverige	9	9
Uppväxt utanför Sverige	11	6

Kommentar: Frågan lyder: 'Hur ofta har du under de senaste 12 månaderna gjort följande?'. Tabellen redovisar andelen som svarat att de handlat minst en gång i veckan. Procentbasen utgörs av de som besvarat frågan. Skattningar som är kursiverade bygger på svarstal under 50 personer. (-)= frågan ej ställd eller frågorna ej ställda i samma formulär.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2004–2005.

forts. Senaste 12 månaderna: handlat på Systembolaget minst en gång i veckan, 2004–2005 (procent)

	2004	2005
<i>Subjektiv klass</i>		
Arbetsarhem	6	7
Jordbrukarhem	0	2
Tjänstemannahem	12	10
Företagarhem	6	7
<i>Ideologisk placering</i>		
Klart/något vänster	8	10
Varken vänster eller höger	6	6
Klart/något höger	9	9
<i>Partisynpati</i>		
Vänsterpartiet	12	12
Socialdemokraterna	6	9
Miljöpartiet	5	7
Centerpartiet	5	3
Liberalerna	12	8
Kristdemokraterna	4	4
Moderaterna	11	10
Sverigedemokraterna	-	-
<i>Dryckesvanor</i>		
Nykterister	2	0
Sporadiska	1	1
Regelbundna	22	20

Kommentar: Se kommentar på föregående sida.

Källa: De nationella SOM-undersökningarna 2004–2005.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför årligen nationella och lokala frågeundersökningar och anordnar seminarier på temat Samhälle, Opinion och Medier.

SOM-institutet | Seminariegatan 1B | Box 710, 405 30 Göteborg
031 786 3300 | info@som.gu.se | www.som.gu.se

